

ΑΜΑΡΑΝΤΟΣ

« Ξ Ε Β Ο Ρ Ο Σ »

**ΕΝΤΥΠΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ & ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ
ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΑΜΑΡΑΝΤΙΩΤΩΝ**

Κρήτης 23 & Χαλκίδος 15231, Χαλάνδρι Αττικής, Κωδικός 6497

Τριμηνιαία έκδοση.
Αύγουστος-Σεπτέμβριος-Οκτώβριος 2005
Τεύχος 22ο
- Τιμής ένεκεν -

ΕΝΤΥΠΟ ΚΛΕΙΣΤΟ
Χαλάνδρι Αρ. 119/2002
Α.Α. 285

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	σελ.
Η επικοινωνία μας, Έκκληση, Αχ. Ζακόπουλος	3-4
Απάντηση Δημάρχου	4
Ατμοθέρμες, Ε. Σίμος	5-6
Απάντηση Δημάρχου	7
Αναπάντητα ερωτήματα, Γ. Παναγιωτίδη	8-9
Δελτίου Τύπου Νομαρχίας	10
Δελτίου Τύπου Ι.Μ.Π.Κ.	11
Τα τρία Δένδρα, Μαριάνθης Συρμακέση	12
Φωτογραφία εξωφύλλου, Απόστολου Στ. Παπαδήμα	13
Ο Παππούς και η Γιαγιά, Εκ. Βήμα Ι.Μ.Φ.	13
Κάμενικ, Κουκουρήs Κων.	14-19
Αυγουστιάτικες νύχτες, Χαρ. Σκορδάς	20-21
Δραστηριότητες στο χωριό	21-24
Για τα ιδιωτικά λιβάδια	25
Μύλος-Μελέτη	26
Το μάζεμα του Σαλεπιού, Χαρ. Σκορδάς	27-28
Κοινωνικά	29-31
Οι Άνθρωποι του χωριού μας, φωτ. Πολ. Κασιόλα	32

- Τα Ενυπόγραφα κείμενα δεν εκφράζουν απαραίτητα θέσεις και απόψεις του περιοδικού, ούτε και οι συμμετέχοντες στο περιοδικό είναι απαραίτητο να συμφωνούν με τις απόψεις του. Για τα ανυπόγραφα την ευθύνη φέρει η διεύθυνση του περιοδικού.
- Επιτρέπεται η αναδημοσίευση και η μετάδοση όλου ή μέρους της έκδοσης, κατόπιν αδείας του εκδότη ή εφόσον αναγράφεται η πηγή.

Ιδιοκτήτης – Εκδότης – Διευθυντής:

Παναγιώτης Στεφ. Ζακόπουλος
 Κρήτης 23 και Χαλκίδος κ. Χαλάνδρι - Τ.Κ. 15231
 Τηλ. 210-6721822 κιν. 6972733656
 Και Αμάραντος Κονίτσης – Τ.Κ. 44100 – τηλ. 26550 – 23648

Υπεύθυνος τυπογραφείου:

Ευγενία Σπανού
 Ευριπίδου 87 – Fax: 210-3214317

Η ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΑΣ!

ΕΚΚΛΗΣΗ ΠΡΟΣ

ΤΟΥΣ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΑΜΑΡΑΝΤΙΩΤΕΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΥΣ

Γνωστοποίηση:

- 1.κ. Νομάρχη Ιωαννίνων
- 2.κ. Δήμαρχο Κόνιτσας
- 3.Αδελφότητα Αμαράντου
- 4.Πολιτιστικό Σύλλογο Αμαράντου
- 5.Περιοδικό "Αμάραντος"

Εκ μέρους της εκκλησιαστικής επιτροπής, σας εύχομαι υγεία και προκοπή όπου κι αν βρίσκεστε και καλό αντάμωμα για προσκύνημα στον Άγιο Γεώργιο στο χωριό μας που χάρις στη βοήθειά Του πρώτα και τις άοκνες προσπάθειες του άξιου λειτουργού του Υψίστου, ιερέα μας πατρός Νικολάου Μέμου, καταφέραμε να επισκευάσουμε τον κεντρικό ναό εξωτερικά και εσωτερικά από τις ζημιές που είχε προκαλέσει ο σεισμός. Επίσης συντηρούμε σε καλή κατάσταση τα εξωκκλήσια που ανήκουν στην εκκλησία. Έγινε νέο οστεοφυλάκιο στο νεκροταφείο και ανακαινίστηκε ο ναός του νεκροταφείου με τον οβολό όλων σας, χωρίς την παραμικρή βοήθεια της Κοινότητας παλαιότερα και του Δήμου σήμερα. Αλήθεια τι έγιναν εκείνα τα υλικά που θα μας δίνετε ελλείψει χρημάτων κ. Δήμαρχε, σύμφωνα με τις υποσχέσεις σας μετά από τις πολλές επισκέψεις μας στο γραφείο σας; Μήπως ο εργολάβος που δώσατε εντολή μπερδεύτηκε και έχασε το δρόμο για το νεκροταφείο του Αμαράντου; Εμείς στενοχωρούμαστε πολύ για την ακαταλληλότητα του χώρου του νεκροταφείου του χωριού μας. Εκεί που αναπαύτηκαν οι νεκροί μας και νιώθουμε άσχημα όταν φέρνουν νέους νεκρούς μας χωριανούς, σύμφωνα με την τελευταία τους επιθυμία να ενταφιαστούν στον τόπο της καταγωγής τους, εκεί που ζήσανε, που περπατήσανε, να ξεκουραστούν στον τόπο τους κι εμείς να τους πετάμε κυριολεκτικά σε μια πλαγιά. Σε ένα αφιλόξενο μέρος, εκεί που οι συγγενείς τους δεν μπορούν να σταθούν για ν' ανάψουν το καντηλάκι τους.

Σαν εκκλησιαστική επιτροπή με τις λίγες οικονομικές δυνάμεις που διαθέτουμε λόγω του χρέους που έχουμε για το δάνειο που πήραμε για την επισκευή του κεντρικού μας ναού, ξεκινήσαμε από το κάτω μέρος τοίχο αντιστήριξης, σύμφωνα με τη μελέτη που έκανε **δωρεάν** ο συγχωριανός μας μηχανικός Χαράλαμπος Μακκόπουλος και τον ευχαριστούμε πολύ. Αλλά δεν φτάνει μόνο αυτό. Τα χρήματα είναι πολλά και το έργο είναι απαραίτητο να γίνει. Για το λόγο αυτό

κάνουμε έκκληση στην αγάπη σας να βοηθήσετε, στέλνοντας ό,τι νομίζει ο καθένας σας, τον οβολόν σας. Και να είστε βέβαιοι, ότι κάνετε θεάρεστο έργο, για να διαμορφωθεί ο χώρος αυτός. Ήδη άρχισαν να έρχονται οι πρώτες προσφορές και αυτό μας συγκινεί ιδιαίτερα.

Ο Θεός και ο Άγιος Γεώργιος να σας ευλογεί εσάς και τις οικογένειές σας.

*Με την αγάπη του Χριστού και τη δική μου,
ως μέλος της Εκκλησιαστικής Επιτροπής και του Πολιτιστικού Συλλόγου,
Αχιλλέας Ζακόπουλος*

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ
ΝΟΜΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΔΗΜΟΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ
ΔΗΜΑΡΧΟΣ

Κόνιτσα 31-10-2005

ΠΡΟΣ: Τον κ. Ζακόπουλο Αχιλλέα
Μέλος της Εκκλησιαστικής Επιτροπής και Πολιτιστικού Συλλόγου Αμαράντου
Στον Αμάραντο

Πήρα την επιστολή σας με αίτημα την οικονομική βοήθεια για την επισκευή του Νεκροταφείου Αμαράντου.

Πράγματι δεν πήρατε απ' ό,τι πληροφορήθηκα τα υλικά που σας υποσχέθηκα. Αυτό έχει σχέση και με τη δική σας ενασχόληση με το θέμα διότι, οφείλατε να με ενημερώσετε για την εκκρεμότητα εφόσον εσείς ξέρατε ότι δεν ήρθαν τα υλικά.

Παρόλα αυτά ήδη ο Πολιτιστικός Σύλλογος δια του μέλους του Ζακόπουλου Παναγιώτη του Στεφάνου και του μέλους του Τοπικού Συμβουλίου Παναγιωτίδη Γεωργίου του Νικολάου που ενδιαφέρθηκαν, και μετά από συνεννόηση με τον Αντιδήμαρχο κ. Γαϊτανίδη Σταύρο, και την επιτόπια επίσκεψη αυτού γνωρίζουν ότι ανατέθηκε η επισκευή σε εργολάβο και σύντομα θα έχετε ένα Νεκροταφείο "Φιλόξενο" και αξιοπρεπές με ευθύνη του Δήμου Κόνιτσας χωρίς καμία δική σας επιβάρυνση.

**Ο Δήμαρχος
Πρόδρομος Χατζηεφραιμίδης**

Κοινοποίηση:

- 1.κ. Νομάρχη Ιωαννίνων, Ιωάννινα
- 2.Αδελφότητα Αμαράντου
- 3.Πολιτιστικό Σύλλογο Αμαράντου
- 4.Περιοδικό "Αμάραντος"

ΠΡΟΣ: Τον κ. Παναγιώτην Στεφ. Ζακόπουλον
Δ/ντήν του Περιοδικού “Αμάραντος”

ΑΤΜΟΘΕΡΜΕΣ (Λουτρά) ΑΜΑΡΑΝΤΟΥ ΚΟΝΤΙΤΣΑΣ

Κύριε Ζακόπουλε,

Για τις θεραπευτικές ιδιότητες, των ΑΤΜΟΘΕΡΜΩΝ ΑΜΑΡΑΝΤΟΥ, σύμφωνα με τον Κων. Χαριτάκη ιατρό Δ/ντή Κοινωνικής Υγιεινής το έτος 1936, δημοσιεύτηκαν στο περιοδικό σας στο 12ο τεύχος Φεβρουαρίου-Απριλίου 2002.

Σήμερα θα σας εκθέσω παρατηρήσεις και προτάσεις, για την ομαλή λειτουργία των παραπάνω λουτρών.

Όπως είναι γνωστό, τα λουτρά αυτά βρίσκονται 5 χιλιόμετρα από το χωριό ΑΜΑΡΑΝΤΟΣ στον ορεινό όγκο και συγκεκριμένα στο πέρασμα της ορεινής περιοχής, μεταξύ βουνοκορφών Β.Δ. της Ηπείρου.

Θα προσπαθήσω να μεταφέρω διαπιστώσεις, παράπονα και προτάσεις των λουομένων της φετεινής περιόδου, στην οποία είχα κι εγώ συμμετοχή.

Θα ξεκινήσω με τα ΘΕΤΙΚΑ των λουτρών

1)Ο εξερχόμενος ατμός από τα βάθη του ορεινού όγκου (φυσικού δώρου), που λειτουργούν τα λουτρά αυτά, τη φετεινή λουτρική περίοδο ήταν πολύ θερμός σε όλες τις καμπίνες

2)Το ζεστό νερό για την καθαριότητα των προθαλάμων, λουτήρων και λοιπών χώρων, ικανοποιητικό.

3)Το αυτοκίνητο για τη μετάβαση κι επιστροφή των λουομένων στις ατμοθέρμες, ικανοποιητικό. Ο δε οδηγός αυτού πολύ ευγενικός.

4)Το προσωπικό εξυπηρέτησης των λουομένων στις ατμοθέρμες, ευγενικό.

5)Τα ξενοδοχεία ύπνου και τα μαγειρεία αυτών, για την ορεινή περιοχή του Οικισμού, ικανοποιητικά για τους λουομένους.

6)Το περιβάλλον του Οικισμού, ΑΡΙΣΤΟΝ.

Και τώρα τα αρνητικά

1)Στον Οικισμό υπάρχει, εδώ και λίγα χρόνια, κτίριο της τότε Κοινότητας Αμαράντου, με αρκετά δωμάτια και λοιπούς χώρους για τους λουομένους.

Όμως το κτίριο αυτό ανεμοδέρνεται, άφωνο και αμίλητο, αφού δεν λειτουργεί.

Για να γίνει αυτό το κτίριο, δαπανήθηκαν αρκετά λεπτά των φορολογουμένων του Δ.Δ. Αμαράντου και γενικότερα της Πολιτείας.

Το ερώτημά μου είναι: Ποιος ή ποιοι είναι αυτοί που δεν θέλουν να λειτουργήσει; Νομάρχη δεν έχει ο Νομός Ιωάννινων;

Δήμαρχο δεν έχει ο Δήμος Κόνιτσας;

Γιατί αυτοί δεν δίνουν λύση;

2)Στον Οικισμό υπάρχουν και Κοινοτικά δωμάτια, που άλλοτε λειτουργούσαν για τους λουομένους, με μικρό ίσως μίσθωμα, από κατοίκους του Δ.Δ. Αμαράντου και των οικονομικά αδυνάτων (συνταξιούχων του ΟΓΑ).

3)Το κτίριο των ατμοθέρμων: Υγρασία και πράσινη μούχλα στους χώρους υποδοχής των λουομένων.

Οι συρόμενες πόρτες των προθαλάμων και καμπινών, απαράδεκτες.

Μερικές βρύσες προθαλάμων και καμπινών, απαράδεκτες.

Φωτισμός σε μερικές καμπίνες, ελλιπής.

Υδροχρωματισμός ή ελαιοχρωματισμός ή κάτι σχετικό, στους εσωτερικούς χώρους του κτιρίου, απ' ότι διαπίστωσαν οι λουόμενοι, δεν έγινε φέτος.

4) Ο δρόμος από τη μικρή πλατεία του Οικισμού μέχρι τις Ατμοθήρες, απαράδεκτος.

Για τη φετινή χρονιά έγιναν, κατόπιν διαμαρτυρίας αρμοδίων, κάτι μπαλώματα χωρίς να λυθεί το πρόβλημα γιατί οι λουόμενοι (μετακινούμενοι) με το αυτοκίνητο, χοροπηδούσαν πάνω κάτω, δεξιά και αριστερά μέσα στο αυτοκίνητο.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Επέκταση φωτισμού από την πύλη του Ξενοδοχείου Γ. Παναγιωτίδη, μέχρι το εκκλησάκι του Αγίου Παντελεήμονα, ούτως ώστε οι υπερήλικες να κάνουν τον περίπατό τους, χωρίς φόβο τις βραδινές ώρες, που έχουν ανάγκη και να απολαύσουν τη μυρωδιά των πεύκων και των ελάτων, που αφθονούν στον Οικισμό.

Η ενέργεια αυτή ανήκει στον κ. Δήμαρχο Κόνιτσας και γιατί όχι και στην Αναπτυξιακή Εταιρεία "ΑΜΑΡΑΝΤΟΣ" Α.Ε.

Την έλλειψη φωτισμού, δεν την είδαν οι αρμόδιοι;

Στο κομμάτι αυτό του δρόμου να τοποθετηθούν καθίσματα, ξύλινα ή μεταλλικά, για να ξεκουράζονται τα περήφανα γηρατειά, όπως τα ονόμαζε ο αείμνηστος Ανδρέας Παπανδρέου.

Στο κτίριο των λουτρών

Στην εξώθυρα και σε άλλα σημεία του εσωτερικού χώρου, να αναρτηθεί πίνακας που θα εμφανίζει τις θεραπευτικές ιδιότητες των λουτρών, τεκμηριωμένες επιστημονικά.

Άλλος πίνακας με τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των λουομένων, για να μην δημιουργούνται παράπονα και αντεγκλήσεις λουομένων και προσωπικού των ατμοθέρμων.

Στον πίνακα αυτόν θα αναγράφεται και ο χρόνος παραμονής των λουομένων εντός καμπίνας, επιστημονικά τεκμηριωμένα και όχι στην κρίση του προσωπικού των ατμοθέρμων.

Εδώ να μου επιτραπεί να προτείνω το εξής για τη διάρκεια παραμονής των λουομένων μέσα στην καμπίνα: Τουλάχιστον είκοσι πέντε (25) λεπτά ή και τριάντα (30) ακόμα εφόσον ο λουόμενος το επιθυμεί. Στην προκειμένη περίπτωση, εάν κάποιος δεν αντέχει τον χρόνο των 25 λεπτών, αυτοβούλως να εξέρχεται και να παραχωρεί τη θέση του σε άλλον λουόμενο.

Άφησα τελευταίο το θέμα της παρακολούθησης των λουομένων, από ιατρικής πλευράς.

Στις ατμοθήρες απαραίτητη είναι η παρουσία διπλωματούχου αδελφής νοσοκόμας για τις πρώτες βοήθειες.

Για την επίσκεψη γιατρού στις ατμοθήρες, θα διαμαρτυρηθώ έντονα δεδομένου ότι στις δέκα (10) ημέρες που έκαμα χρήση των ατμοθέρμων, καμιά μέρα δεν συνάντησα γιατρό.

Υπάρχουν κι άλλες λεπτομέρειες, τις οποίες θεωρώ άνευ σημασίας.

Άρτα Σεπτέμβριος 2005

Με τιμή Επαμ. Σίμος

Υ.Γ. Η παρούσα που απευθύνεται στο Περιοδικό ΑΜΑΡΑΝΤΟΣ για να λάβουν γνώση οι απανταχού Αμαραντιώτες, κοινοποιείται και στους: κ. Νομάρχη Ιωαννίνων, κ. Δήμαρχον Δήμου Κόνιτσας και στην Αναπτυξιακή Εταιρεία "ΑΜΑΡΑΝΤΟΣ" Α.Ε. του Δ.Δ. Αμαράντου του Δήμου Κόνιτσας, για τις επί μέρους ενέργειές των.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ
ΝΟΜΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΔΗΜΟΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ
ΔΗΜΑΡΧΟΣ

Κόνιτσα 12-9-2005

ΠΡΟΣ:

Τον κ. Ζακόπουλο Παναγιώτη του Στεφάνου
Δ/ντή του Περιοδικού “ΑΜΑΡΑΝΤΟΣ”

Σας ευχαριστούμε θερμά για την επιστολή σας με τις θετικές και αρνητικές επισημάνσεις σας στα Λουτρά Αμαράντου.

Όπως ξέρετε την ευθύνη των λουτρών έχει η επιχείρηση που είναι μέτοχοι Αμαραντιώτες και πρώην Κοινότητα Αμαράντου (σήμερα Δήμος Κόνιτσας).

Παρόλα αυτά είναι βέβαιο ότι όλοι μας νιώθουμε – έχουμε ευθύνη για την εύρυθμη λειτουργία τους, την κατασκευή-συντήρηση εγκαταστάσεων, την ομαλή πρόσβαση σε όλο το μήκος του επαρχιακού δρόμου και την πρόσβαση στους λουτήρες.

Κατά καιρούς έγιναν σημαντικές παρεμβάσεις εκ μέρους του Δήμου και της Νομαρχίας και της Επιχείρησης “ΑΜΑΡΑΝΤΟΥ”, πάντα στη βάση των οικονομικών δυνατοτήτων που υπάρχουν.

Φέτος για τον Αμάραντο υπάρχουν σοβαρές εντάξεις έργων στο Ειδικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Επαρχίας Κόνιτσας όπως γέφυρα Επαρχιακού δρόμου, συντήρηση Επαρχιακού δρόμου και επισκευή παλαιών λουτήρων λουτρών, την δε διεκπεραίωση των έργων έχει η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ιωαννίνων, που το ενδιαφέρον της για τα λουτρά είναι αμέριστο.

Για δε το Ξενοδοχείο που είναι ημιτελές είμαι βέβαιος ότι θα βρεθεί τρόπος ολοκλήρωσης και διάθεσής του για χρήση των λουομένων.

Για τα ζητήματα που αφορούν το Δήμο άμεσα να είστε σίγουρος ότι θα κάνουμε το παν για την τακτοποίησή τους.

Τέλος οι μικροσυντηρήσεις στις οποίες αναφέρασθε ήδη η επιχείρηση “ΑΜΑΡΑΝΤΟΣ” τα γνωρίζει και θεωρώ δεδομένο το ενδιαφέρον της για παρέμβαση προς τη σωστή κατεύθυνση. Κλείνοντας, για άλλη μια φορά θέλω να σας ευχαριστήσω και να σας δηλώσω την ικανοποίησή μας για το ενδιαφέρον σας.

Ο Δήμαρχος

Πρόδρομος Χατζηγεφραιμίδης

Κοινοποίηση:

- 1.Επιχείρηση “Λουτρά Αμαράντου” Δ.Δ. Αμαράντου
- 2.Περιοδικό “ΑΜΑΡΑΝΤΟΣ”

Αναπάντητα τα Ερωτήματα για τα Λουτρά

Αναπάντητα παρέμειναν τα ερωτήματα που ετέθησαν στον πρόεδρο της Αναπτυξιακής Αμάραντος Α.Ε. στις 16 Αυγούστου στην πλατεία του χωριού. Μερικά από τα ερωτήματα ήταν τα εξής:

- 1) Γιατί ο ξενώνας του χωριού δεν λειτούργησε;
- 2) Γιατί τα κοινοτικά δωμάτια δεν λειτούργησαν;
- 3) Πού θα πηγαίνουν να διαμένουν δωρεάν τώρα οι Αμαραντιώτες που θα θέλουν να κάνουν λουτρά;
- 4) Το λεωφορείο των λουτρών τόσα χρόνια πώς λειτουργούσε και φέτος έμεινε "παροπλισμένο" στο παρκινγκ του δήμου.
- 5) Γιατί έγιναν τελευταία στιγμή η δημοπρασία των λουτρών όπως και όλες οι επισκευές των λουτήρων που υποτίθεται πως έγιναν; Γιατί και πάλι λίγα πράγματα από αυτά που επισκευάστηκαν λειτούργησαν;
- 6) Γιατί δεν γίνεται διαφήμιση από την Α.Ε. για τα περίφημα και μοναδικά στην Ελλάδα ως γνωστόν Ιαματικά Ατμόλουτρα Αμαράντου; Και περιμένουμε μόνο από πρωτοβουλίες ιδιωτών επιχειρηματιών ή του εκάστοτε ενοικιαστή.

Η απάντηση του προέδρου της Α.Ε. ήταν πως δεν μπορούσε να απαντήσει γιατί δεν είχε εξουσιοδότηση από τα υπόλοιπα μέλη της Α.Ε. Αν και για κακή του τύχη υπήρχαν μερικά μέλη της Α.Ε. εκεί και του είπαν να απαντήσει αυτός δεν θέλησε. Ο κάθε ένας από εμάς μπορεί να βγάλει μόνος του να συμπεράσματά του έως την στιγμή που θα αξιωθούμε να ενημερωθούμε από την Α.Ε. και να βγάλουμε πιο ολοκληρωμένα συμπεράσματα.

Αυτό που με πικραίνει από τα Λουτρά μας είναι ότι κάθε χρόνο ερχόμαστε να δουλέψουμε και ενώ ερχόμαστε με όρεξη και διάθεση για δουλειά ρίχνουμε και ένα σωρό λεφτά για να βελτιώσουμε τις υπάρχουσες εγκαταστάσεις, δωμάτια, εστιατόρια κλπ. ώστε να έρθουν οι πελάτες και να ευχαριστηθούν από την διαμονή τους υπάρχει μία εταιρεία που κάθε χρονιά θέλει να μας πηγαίνει πίσω. Συνεχή τηλεφωνήματα για να μη σταματήσουν το λεωφορείο των λουτρών λες και δεν ξέρουν ποια θα είναι τα αποτελέσματα αν αυτό σταματήσει. Συνεχή τηλεφωνήματα για να επισκευαστούν οι πόρτες των λουτήρων, τα νερά που καίνε και διάφορα άλλα πράγματα για τα οποία δεν υπάρχει ενδιαφέρον ή και να υπάρξει είναι της τελευταίας στιγμής.

Το μοναδικό θετικό στοιχείο που αποκόμισαν για φέτος οι λουόμενοι και που λειτούργησε μέχρι το τέλος της σαιζόν, είναι ότι διορθώθηκαν τα μηχανήματα που τραβούσαν και διένειμαν τον ζεστό αέρα και υπήρχε μια καλή θερμοκρασία στους θαλάμους. Ίσως η καλύτερη από κάθε άλλη χρονιά.

Θα μπορούσε κάλλιστα κανείς να ισχυριστεί ότι δεν υπάρχουν χρήματα για να γίνουν όλα αυτά. **Σας λέω λοιπόν ότι κάθε χρόνο από ένα πράγμα να γινόταν σήμερα θα είχαν γίνει όλα και μπορεί να είχαμε φθάσει σε σημείο οι μέτοχοι Αμαραντιώτες να κερδίζουν χρήματα από τις μετοχές τους!!! Φθάνει να υπάρχει καλή διάθεση για δουλειά και συνεργασία!!!**

Δε θέλω να κατηγορήσω κανέναν προσωπικά ιδιαίτερα τον πρόεδρο κ. Βασ. Ζιακόπουλο ο οποίος κατά το παρελθόν έχει παρουσιάσει σοβαρό έργο στον Αμάραντο. Αλλά να επιστήσω την προσοχή όλου του Δ.Σ. της Α.Ε. Επειδή όμως το βάρος σε μία Α.Ε. το σηκώνει ο πρόεδρός της και ο διευθύνων σύμβουλός της (ο οποίος είναι ο κ. Χρόνης Καλτσούνης από το χωριό Κλειδωνιά. Γιατί άραγε, δεν υπάρχουν Αμαραντιώτες να διοικήσουν την δικιά τους εταιρεία;) γι' αυτό και αναφέρομαι σ' αυτούς

τους δύο.

Ο διευθ. σύμβουλος της Α.Ε. ο κ. Καλτσούνης ακόμη δεν μου απάντησε στις ερωτήσεις που μου ζήτησε να του κάνω γραπτώς σχετικά με την πορεία και την λειτουργία των λουτρών. (βλέπε αίτησή μου στις 2-6-05). * (στη συνέχεια)

Πιστεύω στο φιλότιμο των ανθρώπων και πως αργά ή γρήγορα και η Α.Ε. θα μας δείξει ένα καινούργιο πρόσωπο, διαφορετικό, καθαρό όπου δεν θα αφήνει αναπάντητα ερωτήματα και θα ενημερώνει τους μετόχους της.

Ιδιαίτερα μετά τις τελευταίες δηλώσεις του νομάρχη κ. Αλεξ. Καχριμάνη για λεφτά που εγκρίθηκαν και έχουν να κάνουν με την βελτίωση του δρόμου της γέφυρας και την αναπαλαίωση του παλαιού ατμοθεραπευτηρίου πιστεύω πως ο Αμάραντος θα ξαναπάρει τη θέση που του αξίζει. Ακόμα κι εμείς οι ίδιοι οι Αμαραντιώτες θα θέλουμε να μείνουμε περισσότερο από τις γνωστές 4 μέρες του 15 Αυγούστου. Και όσον αφορά τα λουτρά του χωριού μας μπορούν να γίνουν πόλός έλξης τουριστών όχι μόνο για θεραπεία λόγω των ατμούχων ιαματικών λουτρών αλλά και για διαμονή λόγω της καταπληκτικής χλωρίδας και πανίδας που διαθέτει το χωριό μας! Ο ΑΜΑΡΑΝΤΟΣ!!!

Γεώργιος Ν. Παναγιωτίδης

*** ΑΙΤΗΣΗ**

ΠΡΟΣ
ΑΜΑΡΑΝΤΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.

ΕΠΩΝΥΜΟ: Παναγιωτίδης
ΟΝΟΜΑ: Γεώργιος
ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ: Νικόλαος
ΟΝΟΜΑ ΜΗΤΕΡΑΣ: Φρειδερίκη
ΟΝΟΜΑ ΣΥΖΥΓΟΥ: -
ΤΟΠΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ: Κόνιτσα
ΕΤΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ: 3-2-1972

Δ/ΝΣΗ ΔΙΑΜΟΝΗΣ: Αμάραντος
ΟΔΟΣ-ΑΡΙΘΜΟΣ:
ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 2655023839
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ:
ΑΦΜ.:
ΑΡΙΘΜΟΣ Δ. ΑΣΤ. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ:
ΕΞΕΔΟΘΗ:

Παρακαλώ όπως μου απαντήσετε στα εξής:

- 1) Για ποιο λόγο τα δωμάτια των λουτρών Αμαράντου δεν λειτουργούν φέτος.
- 2) Το λεωφορείο των λουτρών γιατί δεν λειτουργεί φέτος.
- 3) Ο ξενώνας του χωριού για ποιο λόγο δεν δόθηκε πακέτο με τη δημοπρασία των λουτρών και ποια θα είναι η τύχη του.
- 4) Ποιες οι ενέργειές σας για τις κλειδαριές και τις πόρτες που έχουν χαλάσει.

Κόνιτσα 2/6/2005

(έμεινε αναπάντητη)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ
ΝΟΜΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ

Ιωάννινα 25-8-2005

ΠΡΟΣ Μ.Μ.Ε.

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Τα Λουτρά Αμαράντου επισκέφθηκε ο Νομάρχης Ιωαννίνων Αλέξανδρος Καχριμάνης

Τα λουτρά Αμαράντου, όπου εξετάστηκαν ζητήματα που έχουν σχέση με τα έργα που εντάχθηκαν πρόσφατα στο Νομαρχιακό Πρόγραμμα του Ειδικού Αναπτυξιακού Προγράμματος Επαρχίας Κόνιτσας, επισκέφθηκε σήμερα το πρωί ο Νομάρχης Ιωαννίνων κ. Αλέξανδρος Καχριμάνης, συνοδευόμενος από κλιμάκιο τεχνικών της Ν.Α.Ι.

Πρόκειται για την ανακαίνιση του Παλαιού Κτιρίου Λουτρών Αμαράντου, προϋπολογισμού 187.000 ευρώ, τη βελτίωση της 37ης Επαρχιακής Οδού που οδηγεί στα λουτρά προϋπολογισμού 700.000 ευρώ και την κατασκευή γέφυρας στην 37η Επαρχιακή οδό προς Αμάραντο, προϋπολογισμού 700.000 ευρώ.

“Για τη Νομαρχιακή Αρχή, όπως κατ’ επανάληψη έχει αναφερθεί, ένας από τους βασικούς άξονες ανάπτυξης του Νομού είναι ο ιαματικός τουρισμός. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσονται και τα έργα που πρόκειται να υλοποιηθούν στις περιοχές Αμαράντου και Καβασίλων με τα οποία θα επιτευχθεί η βελτίωση των υποδομών πρόσβασης αλλά και της λειτουργίας των λουτρών. Γνωρίζοντας τη σημασία των έργων, προχωρούμε άμεσα τις διαδικασίες για τη δημοπράτησή τους με στόχο να υλοποιηθούν στο συντομότερο δυνατό χρόνο, ώστε να δημιουργηθούν νέα δεδομένα για τους κατοίκους, τους επισκέπτες και τους χρήστες των λουτρών”.

Την παραπάνω δήλωση έκανε ο Νομάρχης κ. Καχριμάνης, μετά τη συνάντηση που είχε με κατοίκους του Αμαράντου, επιχειρηματίες και επισκέπτες των λουτρών, οι οποίοι, εκτός από τις ευχαριστίες που εξέφρασαν για τα έργα που δρομολογήθηκαν, ζήτησαν να γίνει αναστήλωση των παλαιών λουτήρων ώστε να διατηρηθεί η σημερινή μορφή τους.

*Για τα Καβάσιλα στο ίδιο πρόγραμμα έχουν ενταχθεί δύο έργα: Το ένα αφορά τη διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου του υδροθεραπευτηρίου των πηγών, προϋπολογισμού 53.000 ευρώ και το δεύτερο, τη βελτίωση της επαρχιακής οδού προς Καβάσιλα-Λουτρά, προϋπολογισμού 500.000 ευρώ.

(Έγινε ο διαγωνισμός για την βελτίωση της 37ης επαρχιακής μας οδού. Το έργο ανέλαβε η “ΜΠΙΝΤΟΣ Α.Ε.”)

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΔΡΥΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΠΩΓΩΝΙΑΝΗΣ ΚΑΙ ΚΟΝΙΤΣΗΣ

Αριθ. Πρωτ. 64

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Μέσα σε κλίμα εγκαρδιότητας και χριστιανικής απλότητας και αγάπης, πραγματοποιήθηκε και φέτος το 11ο κατά σειράν Γενικό Ιερατικό Συνέδριο της Ι. Μητροπόλεως Δρυινοπούλεως, Πωγωνιανής και Κονίτσης, υπό την προεδρία του Σεβ. Μητροπολίτου κ. Ανδρέου.

Οι εργασίες του Συνεδρίου διεξήχθησαν στην Ι. Μονή Ταξιαρχών (“Γκούρας” – περιοχής Δ.Δ. Αηδονοχωρίου του Δήμου Κονίτσης), το τριήμερο 30-31 Αυγούστου και 1η Σεπτεμβρίου 2005. Τα θέματα που απησχόλησαν τους αιδεσιμωτάτους Συνέδρους ανεφέροντο στον Παπισμό, στην Ουνία, στον Προτεσταντισμό και στο Παγκόσμιο Συμβούλιο Εκκλησιών, ώστε οι Ιερείς μας να είναι ενημερωμένοι πάνω στα ζητήματα αυτά, που τον τελευταίο καιρό απασχολούν ζωηρά ολόκληρο τον χριστιανικό κόσμο. Παράλληλα ανεπτύχθησαν και θέματα πρακτικά, δηλαδή λειτουργικά και εποικοδομητικά. Στο τέλος του Συνεδρίου οι μετασχόντες ενέκριναν δια βοής το ακόλουθο.

ΨΗΦΙΣΜΑ

“1) Διαδηλώνουμε την αταλάντευτη θέληση και απόφασή μας να μένουμε ανυποχώρητοι επί των επάλξεων της Ορθοδόξου Πίστεώς μας.

2) Αγαπούμε με αληθινή χριστιανική αγάπη τους ετεροδόξους χριστιανούς (Παπικούς, Προτεστάντες). Διακηρύσσουμε, όμως, ότι “εις τα ζητήματα της πίστεως ου χωρεί συγκατάβασις”.

3) Παρακαλούμε όσους μεν είναι επιφορτισμένοι με την διεξαγωγή των διεκκλησιαστικών διαλόγων να διακηρήσουν – με ευπρέπεια, αλλά και με θάρρος – την αλήθεια της Ορθοδοξίας. Το Λαό μας δε να μένη προσηλωμένος σε αυτά που μας παρέδωσαν οι πατέρες μας.

4) Συλληπούμεθα βαθύτατα τους συγγενείς των θυμάτων της πρόσφατης αεροπορικής τραγωδίας. Ευχόμεθα και προσευχόμεθα για την εξ ύψους παρηγορία.

5) Προσπαθούμε, με την χάρη του Θεού, να ανταποκρινώμαστε με αφοσίωση και με υψηλό αίσθημα ευθύνης στα ποιμαντικά μας καθήκοντα προς δόξαν της Εκκλησίας και σωτηρίαν ψυχών “υπέρ ων Χριστός απέθανε”.

6) Χαιρετίζουμε τους αδελφούς της Κύπρου και της Βορείου Ηπείρου. Συμπαριστάμεθα στον αγώνα τους και ευχόμεσθε την γρήγορη εθνική δικαίωσή τους”.

Το Συνέδριο έληξε με την Θεία Λειτουργία. Στο τέλος, ο Σεβ. Μητροπολίτης πρόσφερε σε όλους τους πατέρες ένα αντίτυπο (με ιδιόχειρη αφιέρωση) του τεύχους για τον “Ιερό Προσκυνηματικό Ναό του Αγ. Κοσμά του Αιτωλού στην Κόνιτσα”.

“Δόξα των Θεώ πάντων ένεκεν”.

ΤΑ ΤΡΙΑ ΔΕΝΤΡΑ

Είναι μια φαινομενικά απλοϊκή ιστορία, ένα παραμύθι. Έχει όμως ένα πολύ βαθύ και μεγάλο δίδαγμα.

Ήταν μια φορά σ' ένα δάσος τρία δέντρα. Το καθένα από αυτά, είχε για τον εαυτό του ένα οραματισμό, μια προοπτική. Το πρώτο επιθυμούσε να αξιωθεί να γίνει κάποια στιγμή ένα πολύτιμο μπαούλο, ξυλόγλυπτο, όμορφα σκαλισμένο, που μέσα του θα φυλάσσεται ένας πολύτιμος θησαυρός. Αυτό ήταν το όραμά του και η προοπτική του. Το δεύτερο δέντρο ήθελε να αξιωνόταν να γίνει στα χέρια ενός καλού ναυπηγού ένα μεγάλο καράβι, γερό σκαρί, όμορφο και μεγαλόπρεπο, που θα μετέφερε βασιλιάδες και επίσημα πρόσωπα: που θα έκανε ταξίδια υψηλών προσώπων. Το τρίτο δέντρο έλεγε ότι το μόνο που ήθελε να γίνει το πιο ψηλό και δυνατό δέντρο του δάσους, έτσι ώστε οι άνθρωποι που θα βλέπουν το ύψος του στην κορυφή του λόφου, να σκέπτονται τον ουρανό και τον Θεό.

Όμως πέρασαν τα χρόνια. Και τα πράγματα εξελίχθηκαν κάπως αλλιώς. Πήγαν υλοτόμοι. Και έκοψαν το πρώτο δέντρο. Και ενώ εσχεδίαζε και ποθούσε να γίνει όμορφο ξυλόγλυπτο μπαούλο για θησαυρούς, ο ξυλουργός το έκανε δοχείο για την τροφή των ζώων, παχνή για τα άχυρα των ζώων.

Το δεύτερο δέντρο που ήθελε να γίνει ωραίο καράβι, για να μεταφέρει βασιλιάδες, έγινε ένα μικρό ψαροκάικο, που τόχαν φτωχοί ψαράδες να ψαρεύουν. Το τρίτο δέντρο, που ήθελε να μείνει το ψηλότερο του δάσους, τόκοψε κάποιος ξυλοκόπος και το έβαλε μέσα στην αποθήκη του. Περνούσαν τα χρόνια. Και τα δέντρα απογοητευμένα από την εξέλιξη των πραγμάτων, ξέχασαν ακόμη και τα όνειρά τους.

Όμως κάποια μέρα ένας άνδρας και μια γυναίκα ήλθαν στον σταύλο, που ήταν εκείνο το ξύλινο παχνή με τα άχυρα και εκεί η γυναίκα γέννησε ένα αγοράκι, και το τοποθέτησαν στο παχνή που είχε φτιαχτεί από το πρώτο δέντρο. Ήταν ο Ιωσήφ και η Παναγία Θεοτόκος. Και απόθεσαν σ' εκείνο το ξύλινο παχνή όχι απλώς διαμάντια και χρυσάφια, αλλά τον ίδιο τον Θεό, που είχε γίνει άνθρωπος για μας. Έτσι αξιώθηκε αυτό το παχνή, η φάτνη, να δεχτεί μέσα της το θησαυρό των θησαυρών, τον ίδιο τον Θεό.

Στο μικρό ψαροκάικο – που είχε γίνει από το δεύτερο δέντρο – μετά από χρόνια μπήκαν κάτι ψαράδες. Ένας από αυτούς, κουρασμένος ξάπλωσε να κοιμηθεί. Είχαν ανοιχθεί στην θάλασσα. Και ξέσπασε μια μεγάλη τρικυμία. Και το ψαροκάικο δεν ήταν αρκετό για να κρατήσει. Οι άλλοι τότε ξύπνησαν Εκείνον που κοιμόταν. Και Εκείνος τότε σηκώθηκε, και διέταξε την φουρτουνιασμένη θάλασσα: “Σιώπα. Πεφίμωσο”. Και η θάλασσα ειρήνευσε αμέσως. Ήταν ο Χριστός μαζί με τους μαθητές του στη λίμνη Γενησαρέτ. Έτσι και το δεύτερο δέντρο που είχε φιλοδοξήσει να γίνει μεγάλο πλοίο, που θα μετέφερε υψηλά πρόσωπα και βασιλιάδες, αξιώθηκε να μεταφέρει τον Βασιλέα των Βασιλέων, τον ίδιο τον Χριστό με τους μαθητές Του. Και το τρίτο δέντρο που ήταν στην αποθήκη του ξυλουργού, μια μέρα το πήραν και το έκαναν σταυρό. Και σ' αυτόν τον σταυρό εσταύρωσαν τον Χριστό. Έτσι το δέντρο αυτό έγινε πιο ψηλό από ό,τι είχε επιθυμήσει. Έφθασε στον ουρανό και στο Θεό! Έγινε, όπως λέμε σε ένα τροπάριο, ουρανού ισοστάσιο.

Τελικά, το κάθε ένα από τα δέντρα της ιστορίας μας απέκτησε όχι μόνο αυτό που ήθελε και ποθούσε, αλλά ασυγκρίτως περισσότερα. Όχι όμως με τον τρόπο που φανταζόταν και σχεδίαζε. Η ιστορία αυτή μας λέει: Δεν γνωρίζουμε ποιο είναι το θέλημα του Θεού για μας. Πρέπει όμως να μη ξεχνάμε ποτέ ότι εκείνο που μας ετοιμάζει ο Θεός είναι πάντα προτιμότερο και ωφελιμότερο για μας. Εμείς πρέπει να κάνουμε σχέδια για το καλό. Πρέπει όμως να μην ξεχνάμε και ότι τα πράγματα δεν εξελίσσονται όπως εμείς τα θέλαμε. Και ότι ο Θεός φροντίζει και γίνονται καλύτερα από ότι εμείς τα φανταζόμαστε.

Συμπέρασμα: Ας έχουμε ΠΙΣΤΗ. Πίστη και εμπιστοσύνη στο Θεό.

(Το ανωτέρω είναι προσφορά της κ. Μαριάνθης Παπαϊωάννου-Συρμακέση)

Φωτογραφία εξωφύλλου

Διακρίνονται: παπα Νικόλαος Παπαδήμας (Οικονόμος), η σύζυγός του Μαρία το γένος Στυλιάρα, ο Παναγιώτης Παπαδήμας (τρίτος υιός του παπά Νικόλα), ο Στέφανος Παπαδήμας, υιός του Παναγιώτη, η Κωνσταντινιά Παπαδήμα, σύζυγος Παναγιώτη (Μαντρανή), το γένος Νικολάου Παναγιωτίδη, η Πολυξένη Παπαδήμα (Πόλυ), σύζυγος Παπαγιώργη Παπαδήμα, το γένος Λεων. Στέρτσιου, και στην αγκαλιά του παπά Νικόλα η Βικτωρία Παπαδήμα, κόρη του Παπα Γιώργη, σύζυγος Αθανασίου Ζακόπουλου.

(Η φωτογραφία και η επεξήγηση είναι προσφορά του κ. Απόστολου Στ. Παπαδήμα, τον οποίο ευχαριστώ θερμά).

Ο ΠΑΠΠΟΥΣ ΚΑΙ Η ΓΙΑΓΙΑ

Οι δεσμοί της ελληνικής οικογένειας ήσαν ανέκαθεν ισχυροί. Αυτοί άλλωστε σφυρηλατούσαν και τον δυναμισμό του Έθνους. Δεν μπορεί να υπάρξει υγιής κοινωνικός οργανισμός, χωρίς το υγιές κύτταρο της οικογένειας. Και όταν κάνουμε λόγο για οικογένεια, μέσα σ' αυτή σπουδαία θέση έχουν ο παππούς και η γιαγιά. Σήμερα, δυστυχώς, τα πράγματα έχουν αρκετά αλλάξει. Οι δεσμοί έχουν χαλαρωθεί. Ο αντίκτυπος έχει φθάσει και στους γέροντες. Δεν γίνονται συχνά δεκτοί στο οικογενειακό περιβάλλον των παιδιών τους. Ζουν μόνοι τους, ίσως περιφρονημένοι και εγκαταλελειμμένοι ή στέλλονται στο γηροκομείο. Και όμως τώρα έχουν περισσότερο ανάγκη στοργής κοντά στους οικείους τους, στην αγαπημένη τους γειτονιά με τις τόσες ευχάριστες αναμνήσεις. Άλλωστε οι ηλικιωμένοι ποτέ δεν είναι άχρηστοι. Αποτελούν πηγή εμπειρίας, αξιών και γνώσεων. Είναι η ζωντανή παράδοση. Και ας μην ξεχνούν οι γονείς πως: "Το παιδί όταν βλέπει τον παππού ή την γιαγιά του να πηγαίνουν στο γηροκομείο αποτυπώνει αισθήματα ανασφάλειας και διαβλέπει τη δική του ζωή να έχει το ίδιο τέλος, οπότε απογοητεύεται και βρίσκει φυσική οποιαδήποτε διέξοδο στα ναρκωτικά ή άλλες αντικοινωνικές λύσεις".

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΒΗΜΑ Ι.Μ. ΦΩΚΙΔΟΣ αρ. φύλλου 103

ΔΙΑΣΧΙΖΟΝΤΑΣ ΤΑ ΞΕΧΑΣΜΕΝΑ (ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΕΣ) ΚΑΙ ΑΙΜΑΤΟΒΑΜΜΕΝΑ ΜΟΝΟΠΑΤΙΑ ΤΟΥ ΚΑΜΕΝΙΚ (2043μ.)

*Κουκουρής Κωνσταντίνος, Ph.D.
(Ελληνικός Σύλλογος Αγωνιστικού προσανατολισμού)*

Το **Κάμενικ** αποτελεί μια οροσειρά κατά μήκος των Ελληνοαλβανικών συνόρων με κοιλάδες, εκτεταμένα δάση πεύκων και οξυάς και βοσκότοπους στα μεγαλύτερα υψόμετρα. Αποτελεί μια φυσική προέκταση του Γράμμου προς νότον. Σ' όλη την ορεινή έκταση του Γράμμου πλούσια είναι η πανίδα, η ορνιθοπανίδα και η χλωρίδα. Επίσης, "Έχουν καταγραφεί 20 είδη θηλαστικών με κυρίαρχα την αρκούδα, το αγριόγιδο, το λύκο, την αλεπού, το αγριογούρουνο, το ζαρκάδι, τη βίδα κλπ. Επίσης, στον Γράμμο εντοπίστηκαν 486 είδη χλωρίδας, από τα οποία τα 22 είναι ενδημικά της Ελλάδας". (Τα βουνά της Ελλάδας, 2003, Explorer). "Στα αναπαραγόμενα είδη της ορνιθοπανίδας περιλαμβάνονται ο σφηκιάρης, ο ασπροπάρης, ο φιδαιτός, ο χρυσαετός η πετροπέρδικα, η σταχτοτσικλιτιάρα, η μεσοτσικλιτιάρα, ο δρυομυγοχάφτης και η κοκκινοκαλιακούδα". (Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία 1994). Τέλος, το Κάμενικ έχει καταγραφεί στην σύγχρονη ελληνική ιστορία σαν ένα από τα φονικότερα σημεία σύγκρουσης, κατά τη διάρκεια του εμφυλίου (1944-1949). Είναι δυνατόν για ένα συνεπή και σκεπτόμενο ορειβάτη-περιηγητή να απολαύσει το περιβάλλον του βουνού αλλά ταυτόχρονα να αγνοήσει την ιστορία του τόπου που επισκέπτεται και τα όσα βλέπουν τα μάτια του.

Η εκκίνηση της ορειβασίας πρέπει να γίνει από τα λουτρά Αμαράντου. Τα **λουτρά Αμαράντου** σε υψόμετρο 1300 μ. προσελκύουν πολλούς ασθενείς κατά τους καλοκαιρινούς μήνες και παρουσιάζουν μεγάλη κίνηση. Τα λουτρά που έχουν και ράδιο θεραπεύουν πολλές παθήσεις. Ο θερμός ατμός εξέρχεται από 15 περίπου στόμια σ' ένα μέτωπο γύρω στα 75 περίπου μέτρα πάνω στον ασβεστόλιθο. Η θεραπευτική δράση του ατμού συνιστάται από τους γιατρούς για πολλές ασθένειες. Περίπου 4 χλμ. παρακάτω είναι το χωριό **Αμάραντος**. Παλαιότερα το χωριό ονομαζόταν **Ίσβορος*** που στα σλαβικά σημαίνει πηγές νερών και ατμών. Το 1930 το χωριό μετονομάστηκε σε Αμάραντο** επειδή στο βουνό φυτρώνει άφθονο το μυροβόλο βοτάνι. Προπολεμικά ο Αμάραντος είχε χίλιους κατοίκους και τριθέσιο δημοτικό σχολείο.

Πεντακόσια μέτρα πριν τον οικισμό των Λουτρών Αμαράντου δασικός δρόμος οδηγεί σε 40' μέσα από ένα πανέμορφο δάσος κωνοφόρων σε ένα λειβάδι. Ο πρώτος χωματόδρομος που συναντάμε αριστερά φεύγει για την Αλβανία. Ακολουθούμε το δρόμο ευθεία. Παρακάτω άλλος χωματόδρομος αριστερά οδηγεί σε στάνη. Αποφεύγουμε το χωματόδρομο προς τη στάνη με τα πολλά σκυλιά και προσπαθούμε να βρούμε το μονοπάτι. Αν το βρούμε συνεχίζουμε μέχρις ότου συναντήσουμε ένα αμφιθεατρικό ξέφωτο αφού περάσουμε από τα εκκλησάκια του Αγίου Νικολάου και Αγίας Τριάδας. Η κορυφή του Κάμενικ είναι ορατή από μακριά και θα μπορούσαμε ενδεχομένως να ακολουθήσουμε το μονοπάτι αριστερά της κορυφής. Εάν συνεχίσουμε πάνω στο δύσβατο χωματόδρομο που τελικά οδηγεί μετά από 25-30 περίπου χιλιόμετρα στην Πυρσόγιαννη τότε φθάνουμε μέχρι την πρώτη μεγάλη στροφή του χωματόδρομου και από εκεί μπαίνουμε στο δάσος το οποίο όμως διασχίζουν αρκετά μονοπάτια που μας αποπροσανατολίζουν. Σ' αυτήν την περίπτωση επιλέγουμε τραβέρσα από δεξιά

και περνάμε διαδοχικά αλλά δύσκολα μέσα από σάρες και πυκνά δάση οξυάς μέχρι να πιάσουμε την κορυφογραμμή του Προφήτη Ηλία η οποία οδηγεί σταδιακά και σχετικά ομαλά στην κορυφή του Κάμενικ.

Από την κορυφή Προφήτης Ηλίας μέχρι την κορυφή του Κάμενικ το τοπίο αλλάζει αλλά το ίδιο και η διάθεσή μας. Όπως χαρακτηριστικά αναφέρει ο Τσιακμάκης (1997, σ. 70) “ενόσω ανεβαίνουμε για να πιάσουμε τη ράχη, η έκφραση του προσώπου σταδιακά αλλάζει, το μάτι αγριεύει και η ματιά βαθαίνει, γίνεται περίεργα εξεταστική... Όλοι μας θαρρώ έχουμε έντονη την αίσθηση ότι τούτη δεν είναι μία απλή κοπιαστική ίσως ανάβαση στην κορυφή, όπως τόσες και τόσες αναβάσεις. Είναι περισσότερο πορεία επιστροφής στις εικόνες μιας θλιβερής και αποτρόπαιης ιστορίας του παρελθόντος. Ανάμεσα στα χορτάρια και τις πέτρες ο τόπος είναι διάσπαρτος από σφαίρες, θραύσματα βλημάτων μέχρι και εκτεθειμένα ανθρώπινα οστά! Με δυσκολία η φύση και ο χρόνος προσπαθούν να χωνέψουν τις πληγές, να σκεπάσουν τα σημάδια να ανακάμψουν. Ανέλπιστο χαμόγελο ζωής σ’ ένα θανάσιμα τραυματισμένο τόπο ένα μπουκέτο από κίτρινα κρινάκια (*lilium albanicum*) κατάκορφα”. Επίσης, όπως χαρακτηριστικά αναφέρει για το Κάμενικ ο Τσίππρας (1992, σ. 57) “τα ανθρώπινα οστά και τα ανατιναγμένα कारαούλια, θα μας θυμίζουν για πάντα, όχι μόνο τις πιο μαύρες σελίδες της ιστορίας μας, αλλά και το πώς μία ορεινή πεζοπορία, μπορεί να αποκτήσει και ιστορικό περιεχόμενο, πέρα από τον προβληματισμό που πρέπει να καλλιεργήσουμε όλοι μας, για το πώς σε ένα τόσο όμορφο μέρος, σε μια άγρια και πανέμορφη φύση, ο άνθρωπος ήρθε για να εξοντώσει και μάλιστα μαζικά τους συνανθρώπους του”. Το βομβαρδισμένο φυλάκιο των ανταρτών δεσπόζει της κορυφής. Δίπλα του το εγκαταλελειμμένο φυλάκιο του στρατού. Διάσπαρτα γύρω μας οπλοβομβίδες, ρουκέτες, σφαίρες, σιδερικά για τη στήριξη της οροφής των οχυρώσεων, συρματοπλέγματα ακόμη και κράνη!

Στις μέρες μας έχουν ανοιχθεί άσκοπα πολλοί χωματοδρόμοι. Το δύσβατο του εδάφους είχε δημιουργήσει πολλά προβλήματα ανεφοδιασμού στους αντάρτες. Όπως επισημαίνει ο Αλβανός (2003α) “τα προβλήματα ανεφοδιασμού των ανταρτών στον Γράμμο ήταν πάρα πολλά. Η πλήρης ανυπαρξία δρόμων σήμαινε ότι τα πάντα έπρεπε να μεταφέρονται μέσω κακοτράχαλων και επικίνδυνων μονοπατιών. Το νερό ήταν σπάνιο και βρισκόταν στα χαμηλότερα μέρη, άρα έπρεπε και αυτό να μεταφερθεί. Η κύρια τροφή των μαχητών ήταν το κρέας”. Η διατροφή αποτελούσε το κυριότερο πρόβλημα τόσο των ανταρτών όσο και των κατοίκων αυτών των απομακρυσμένων περιοχών και άγγιζε τα όρια της επιβίωσης. Όπως επισημαίνει ο Αλβανός (2003β) “σχεδόν όλο το καλοκαίρι του 1948 ο κυβερνητικός στρατός προσπαθούσε να καταλάβει την περιοχή του Γράμμου και να εξοντώσει τους αντάρτες. Από την άλλη μεριά η διοίκηση του ΔΣΕ μολονότι ήθελε πάση θυσία να υπερασπισθεί την ελεύθερη επικράτειά της, ταυτόχρονα δεν ήθελε να θυσιάσει άλλες περιοχές, κάτι που θα συνέβαινε αν συγκέντρωνε όλες της τις δυνάμεις στην περιοχή του Γράμμου. Έτσι ο στρατός της περιοχής επανδρώθηκε με 11000 περίπου αντάρτες, σχεδόν τη μισή συνολικά δύναμη του ΔΣΕ σε όλη την Ελλάδα. Στο τέλος Αυγούστου του 1948 οι αντάρτες αν και άφησαν πίσω τους πολλούς νεκρούς στον Γράμμο, κατάφεραν να περισώσουν τις περισσότερες δυνάμεις τους και με τον “ελιγμό” πέτυχαν την μεταφορά τους στον ορεινό όγκο Βιτσίου”.

Η θέα από την κορυφή του Κάμενικ είναι εκπληκτική. Από τα δυτικά φαίνεται η Αλβανία με καταπράσινες κοιλάδες και στο βάθος το βουνό Νεμέρτσκα με πολύ απότομες κόψεις που ξεπερνούν αυτές της Γκαμήλας και της Γκιώνας. Πάνω στην συνοριακή γραμμή διακρίνουμε προς βορρά το Γκόλιο (1934 μ.), την κορυφή Λεσίλι (1916 μ.), πιο πέρα την Μαύρη Πέτρα (2431 μ.) και στο βάθος

τον Γράμμο (2520 μ.). Ανατολικά διακρίνουμε το Στενό (1957 μ.). Ο ορειβάτης-περιηγητής παρατηρεί και προσπαθεί να καταγράψει στη μνήμη του ανεξίτηλες εικόνες. Όπως γλαφυρά περιγράφει ο Τουφίδης (1994, σ. 112) “**πολυβολεία** πέτρινα-απομεινάρια του αδελφοσπαραγμού – στέκουν σαν γύπες στις βραχοκορφές και σου αναστατώνουν το στοχασμό. Αναλογίζεστε τα τόσα και τόσα παλικάρια της Ρωμιοσύνης που μακελεύτηκαν σ’ αυτά τα βράχια. Στοχάζεσαι πως χάθηκε μια γενιά, ποτίζοντας με το αγνό της αίμα τα βουνίσια αγριολούλουδα και σκόρπισε τα κόκαλά της στους γκρεμούς και τα φαράγγια”.

Το συνοριακό μονοπάτι για την κορυφή του Γκόλιου είναι καλοπερπατημένο. Μέσα στο δάσος προσπερνάμε σκουριασμένη βάση αντιαεροπορικού πυροβόλου. Σε μία ώρα περίπου από την κορυφή του Κάμενικ βρισκόμαστε στα λιβάδια του Γκόλιου που στα σλαβικά*** σημαίνει γυμνό. Ο κυβερνητικός στρατός έχασε 7000 άνδρες και ο ΔΣΕ περίπου 5000 άνδρες στις 70 μέρες που κράτησε η μάχη του Γράμμου (Μαργαρίτης, 2003). Οι αφύσικες κοιλότητες του εδάφους στις κορυφές και τα μονοπάτια στέκουν αδιάψευστοι μάρτυρες του ανηλεούς βομβαρδισμού του Κάμενικ, και των άλλων κορυφών του Γράμμου από το πυροβολικό και την αεροπορία. Όπως χαρακτηριστικά αναφέρει ο Μαργαρίτης (2003) “οι οχυρώσεις των ανταρτών, οι κορυφές των βουνών, τα μονοπάτια, οι υποχρεωτικές διαβάσεις και τα ύποπτα περάσματα υφίσταντο μέρα και νύχτα σφοδρούς βομβαρδισμούς”. Ο ορειβάτης στέκεται με δέος μπροστά σ’ αυτό το θέαμα. Σύμφωνα με πληροφορίες του Μαργαρίτη (2003) “στο δεύτερο εξάμηνο του 1948 η αεροπορία έριξε 11000 ρουκέτες και 7000 βόμβες ως και 100 κιλών εναντίον των εχθρών της. Οι αντάρτες, κυριολεκτικά θαμμένοι στα πολυβολεία και τα αμπρί, δέχονταν επί ώρες βόμβες και οβίδες, χωρίς ουσιαστικά να μπορούν να αντιδράσουν. Για τα νεύρα αυτό ήταν μία τρομερή δοκιμασία. Η βία, η ένταση και η εξάντληση οδήγησαν χιλιάδες μαχητές σε νευρικό κλονισμό”. Άφθονο σιδηρικό παντός είδους βρίσκει ο ορειβάτης εδώ πάνω. Πώς αλήθεια γλύτωσαν τα ωραιότερα δάση του Γράμμου και του Κάμενικ από την μαζική πυρπόληση; Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι χρησιμοποιήθηκαν μόνο 14 βόμβες Ναπάλμ για πειραματικούς λόγους.

Οι αντάρτες υπέστησαν μεγάλες απώλειες από τις σκληρές μάχες στα υψώματα Γκόλιο-Κάμενικ. Όπως χαρακτηριστικά αναφέρει ο αξιωματικός του ΔΣΕ Αχιλλέας Παπαϊωάννου (1990, σ. 148) “τις πρώτες πρωινές ώρες της 18ης με 19ης Αυγούστου 1948 λοχαγός του διοικητή του ΔΣΕ Γιαννούλη που λιποτάκτησε οδήγησε τμήμα των κυβερνητικών ΛΟΚ στα μετόπισθεν της διάταξης ενός τάγματος στη Μπάτρα. Την κατάσταση την έσωσε ο ίδιος ο Γιαννούλης μ’ ένα μικρό τμήμα διμοιρία ή ομάδα, που την κρατούσε σαν εφεδρεία για καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης. Έκανε μια ισχυρή και γενναία αντεπίθεση και έσωσε το τάγμα από την αιχμαλωσία. Ωστόσο ο αντίπαλος διέσπασε την άμυνα του τομέα. Έγινε σύμπτυξη προς Πέτρα Μούκα και τον περίφημο 2522 υψοδείκτη, το υψηλότερο σημείο του Γράμμου. Από τη μάχη αυτή έμεινε να λέγεται ότι από τον καταιγισμό του πυροβολικού και τον βομβαρδισμό από τα αεροπλάνα του αντιπάλου το ύψωμα χαμήλωσε δύο μέτρα. Έτσι το υψόμετρο αυτό γράφεται τώρα στους επιτελικούς χάρτες ως υψόμετρο 2520”! Σ’ αυτήν την κρίσιμη για την ιστορία της Ελλάδος μάχη οι άνθρωποι κατάφεραν το ακατόρθωτο: να χαμηλώσουν το υψόμετρο βουνού.

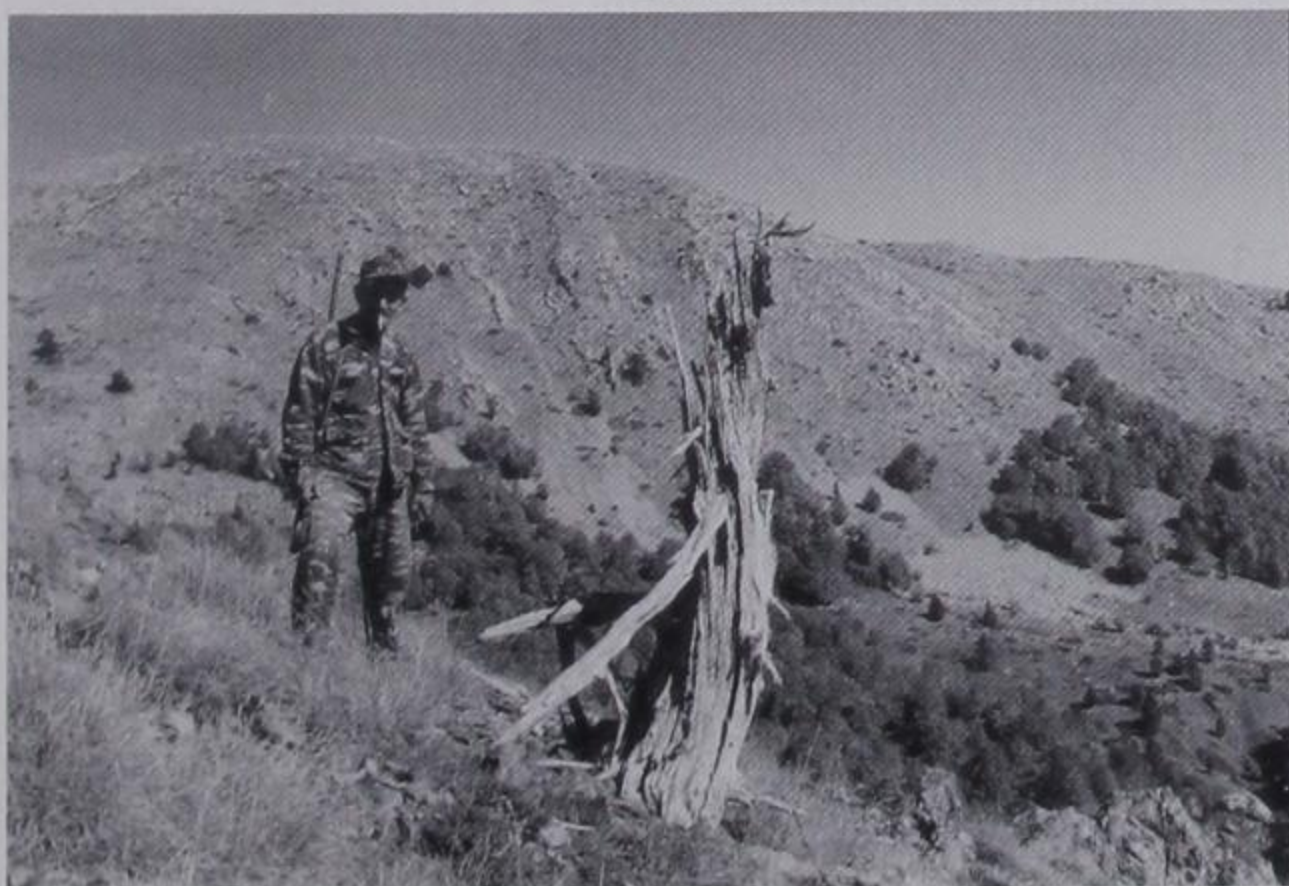
Από το Γκόλιο συνεχίζουμε για την κορυφή **Λεσίλι** (1916 μ.). Το μονοπάτι ελίσσεται μέσα από διαδοχικές συστοιχίες οξιάς πάνω στην συνοριακή ράχη και χαμηλώνει. Ο Μέγας Λάκκος που ξεκινάει από την κορυφογραμμή του Γκόλιου πριν καταπέσει στον Γοργοπόταμο περνάει μέσα από το Ασημοχώρι. Ο ορειβάτης μπορεί ενδεχομένως να κατηφορίσει για **Ασημοχώρι**. Φθάνοντας κοντά σε

Ο κ. Νίκος Γκούντος και ο κ. Φώτης Παναγιωτίδης στην κορυφή του Κάμενικ στο βάθος ό,τι απέμεινε από το παλιό φυλάκιο.

Άποψη του "Γκόλιου"

Ο αείμνηστος Νικόλαος Παναγιωτίδης στον Γκράντο, πίσω η κορυφή του Κάμενικ.

(οι φωτογραφίες είναι από το αρχείο του περιοδικού)

μια βλάχικη στάνη θα αντικρίσει με δέος το μνήμα μιας νεαρής Αλβανής που πάγωσε στα χιόνια όταν το 1994 προσπάθησε να περάσει τα σύνορα μέσα στο καταχείμωνο προς αναζήτηση καλύτερης τύχης. Θυμάμαι το ξάφνιασμα των συντρόφων μου όταν το 1996 αντικρίσαμε αυτό το μνήμα κατά τη διάσχιση των συνόρων. Ήταν μια από τις χιλιάδες Αλβανίδες που πέρασαν τα σύνορα. Το πρόβλημα της πορνείας και εμπορίας γυναικών από τις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης και ιδιαίτερα των Βαλκανικών χωρών προς την Ελλάδα είναι ιδιαίτερα έντονο. Την τελευταία δεκαπενταετία η Ελλάδα αποτελεί μία σημαντική χώρα προορισμού για γυναίκες και παιδιά με σκοπό την σεξουαλική εκμετάλλευση (Emke-Rouloroulos, 2003). Όπως χαρακτηριστικά αναφέρει η Emke-Rouloroulos (2003, σ. 276) εκτός από τις υποτιθέμενες καλλιτέχνιδες “υπάρχουν επίσης πόρνες οι οποίες παράνομα διαμένουν στην Ελλάδα και που είτε πέρασαν τα σύνορα μυστικά είτε εισήλθαν στη χώρα νόμιμα σαν τουρίστριες αλλά στη συνέχεια παρέμειναν στην Ελλάδα παράνομα”. Το έτος 1997 οι εξαναγκασθείσες στην πορνεία Αλβανίδες ήταν 4400. Δραματικές είναι οι συνθήκες διαβίωσης αυτών των γυναικών στην Ελλάδα. Σύμφωνα με την συγκλονιστική περιγραφή της Emke-Rouloroulos (2003, σ. 289) “όπως συμβαίνει παντού στην Ευρώπη τα θύματα της Αλβανικής μαφίας είναι κακομεταχειρισμένα, απλήρωτα και εξαναγκάζονται να δουλεύουν μέχρις τις δύο τα ξημερώματα”.

Μετά τον Μέγα Λάκκο δεν μπορούμε να εκτιμήσουμε δια γυμνού οφθαλμού την δυσκολία του εγχειρήματος για Λεσίλι και ακόμη πιο πέρα για Μαύρη Πέτρα και κορυφή του Γράμμου. Το μάτι και ο χάρτης του ΓΥΣ σε ξεγελάνε. Το μάτι δεν μπορεί να δει τι κρύβεται πίσω από τις βουνοκορφές. Ο χάρτης που έχει ισοϋψείς ανά 100 μ. αντί για 20 μ. σε ξεγελάει. Αυτό σημαίνει ότι μία απότομη κόψη, πέρασμα ή βράχος 70-80 μ. ούτε καν απεικονίζονται πάνω στον χάρτη. Οι σχετικά απότομες κόψεις προς την κορυφή Λεσίλι αλλά και μετά από αυτήν δεν φαίνονται. Ενώ στον Γράμμο δεν υπάρχουν τιμεντένιες κολόνες που να χωρίζουν τις δύο χώρες στην κορυφογραμμή μεταξύ Κάμενικ και Μαύρης Πέτρας υπάρχουν. Μάλιστα ακριβώς πάνω στα σύνορα ο Στρατός έχει κόψει τα δέντρα και έτσι φαίνονται τα σύνορα. Περπατάμε ακριβώς πάνω από τα κομμένα δέντρα αν και σε ορισμένα σημεία ο ορειβάτης μπορεί να χαθεί εύκολα και να βρεθεί στην μεριά της Αλβανίας, οπότε θα πρέπει να επανέλθει στη σωστή πορεία.

Στην πραγματικότητα η πορεία προς Λεσίλι είναι πολύ πιο δύσκολη από ότι φαίνεται με την πρώτη ματιά με συνεχή ανεβοκατεβάσματα. Αμέσως μετά την κατάβαση από το Λεσίλι ακολουθούμε καλοπερπατημένο (από τους Αλβανούς) μονοπάτι που διασταυρώνεται με το μονοπάτι της κορυφογραμμής και φαίνεται να καταλήγει στους Χιονάδες. Σταδιακά όμως το μονοπάτι εξαφανίζεται από τα μάτια μας, περνάμε με δυσκολία μέσα από ρουμάνια και βράχια και ευτυχώς που το χωριό φαίνεται από μακριά.

Μετά από 10-11 ώρες πορεία (13 ώρες μαζί με τις στάσεις) φθάνουμε στο χωριό Χιονάδες. Το χωριό **Χιονάδες** είναι σήμερα σχεδόν έρημο αλλά κατά την τουρκοκρατία αποτελούσε κέντρο της τέχνης. Οι περίφημοι Χιοναδίτες αγιογράφοι και ζωγράφοι εξόρμησαν σε όλη την Ελλάδα και τα νησιά (Τουφίδης, 1994). Ελάχιστοι είναι οι κάτοικοι τον δύσκολο χειμώνα σε όλα σχεδόν τα χωριά της περιοχής. Τα χωριά ερημώθηκαν κατά τη διάρκεια του εμφυλίου πολέμου. Ο αριθμός των ατόμων που μετακινήθηκαν είναι δύσκολο να υπολογισθεί με ακρίβεια. Σύμφωνα με την Λάζου (2003) “καθώς η μετακίνηση είχε άμεση συνάφεια με τις στρατιωτικές επιχειρήσεις του κυβερνητικού στρατού δεν εφαρμόσθηκε ταυτόχρονα σε όλες τις περιοχές της χώρας. Ούτε πήρε παντού την ίδια έκταση. Στοιχεία του Υπουργείου Πρόνοιας υπολογίζουν τον αριθμό των εκτοπισμένων ανάμεσα στα 700.000

και 850.000 άτομα. Τα Αρχεία του Εμφυλίου Πολέμου, που δημοσιεύθηκαν πρόσφατα από τη Διεύθυνση Ιστορίας Στρατού, και αμερικανικά έγγραφα δεν αφήνουν καμιά αμφιβολία ότι μεγάλος αριθμός ανθρώπων μετακινήθηκε υποχρεωτικά ύστερα από στρατιωτική διαταγή. Βέβαια, υπήρχε και μερίδα των εκτοπισμένων οι οποίοι κατέφυγαν στα αστικά κέντρα για να αποφύγουν τα δεινά του πολέμου, από φόβο για τη στρατολόγησή τους από τον ΔΣΕ ή για να επωφεληθούν από τη βοήθεια σε τρόφιμα, εφόδια και ιματισμό που διανεμόταν στις πόλεις”.

Από τους Χιονάδες ωραιότατο ξεχασμένο μονοπάτι οδηγεί προς τον αυχένα της κορυφογραμμής του αυχένα σε 1,5 ώρα και σε άλλη 1,5 ώρα (σύνολο 3 ώρες) είμαστε ξανά πάνω στο Γκόλιο κομβικό σημείο για την παραπέρα πορεία μας. Από το Γκόλιο ήρεμο μονοπάτι οδηγεί στην κορυφή Στενό σε περίπου 45’. Νέα αμπριά και νέα φυλάκια μας περιμένουν εκεί όπου ελάχιστοι ορειβάτες έχουν επισκεφθεί. Το μονοπάτι κατηφορίζει κανονικά δεξιά από την κορυφή Τούμπα προς Πυρσόγιαννη και ξαφνικά αντιλαμβανόμαστε ότι θα πρέπει να κάνουμε στροφή 180 μοιρών προκειμένου να βρούμε το μονοπάτι που οδηγεί στον χωματόδρομο για Αμάραντο. Η υπομονή μας να ψάξουμε για το μονοπάτι εξαντλείται και μπαίνουμε βαθιά μέσα σ’ ένα δάσος από οξιές. Τα ρέματα του βουνού μας οδηγούν πολύ πιο μακριά από εκεί που υπολογίζαμε να φθάσουμε. Βγαίνοντας τελικά στον χωματόδρομο δεν έχουμε ιδέα πού ακριβώς είμαστε αλλά προχωράμε δεξιά μέχρι που συναντάμε τελικά την διασταύρωση του χωματόδρομου για Γκόλιο. Συνεχίζουμε πάνω στον χωματόδρομο μέχρι να φθάσουμε σε διασταύρωση πάνω από λιβάδι τον οποίο ακολουθούμε και μετά από πολλά καγκέλια του χωματόδρομου φθάνουμε τελικά στα Λουτρά Αμάραντου μετά από 9-10 ώρες με πλήρη φόρτο στο σακίδιο. Για τον ορειβάτη-περιηγητή αποτελεί μία αξέχαστη εμπειρία.

Βιβλιογραφία

- Αλβανός, Ραϋμόνδος (2003). Το “κράτος” του Γράμμου. Εφημερίδα Εμφύλιος Τύπος, Νο 33.
 Αλβανός, Ραϋμόνδος (2003). Παράταση του Εμφυλίου. Εφημερίδα Εμφύλιος Τύπος, Νο 38.
 Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία (1994). Σημαντικές περιοχές για τα πουλιά της Ελλάδας. Μία γνωριμία με τους σημαντικούς βιότοπους της Ελλάδας. Ειδική έκδοση, Αθήνα.
 Emke-Rouloporoulos, Ira (2003). Trafficking in women and girls for the sex-trade: the case of Greece. Explorer (2003). Τα βουνά της Ελλάδας, Πεζοπορικές διαδρομές στην ηπειρωτική Ελλάδα. Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών.
 Λάζου, Β. (2003). Η φυγή των αμάχων. Εφημερίδα Εμφύλιος Τύπος, Νο 31.
 Μαργαρίτης (2003). Η πολεμίτιδα. Εφημερίδα Εμφύλιος Τύπος, Νο 38.
 Παπαϊωάννου Αχιλλέας, (1990). Γιαννούλης, Γιώργης. Η θρυλική μορφή του Γράμμου. Το άγνωστο ημερολόγιό του. Εκδόσεις Γλάρος.
 Τσιακμάκης, Β. (1997). 1200 χιλιόμετρα με τα πόδια. Διασχίζοντας την Ελληνική μεθόριο από την Ηγουμενίτσα μέχρι τον Έβρο σε 44 μέρες. Εκδόσεις Νέα Σύνορα-Λιβάνης.
 Τσίππρας, Κ. (1992). Στα Ελληνικά βουνά. Οι 50 ωραιότερες πεζοπορικές και οικολογικές διαδρομές. Νέα Σύνορα-Λιβάνη, Αθήνα.
 Τουφίδης, Σ. (1994). Η Κόνιτσα και τα χωριά της. Κόνιτσα.

Σημ. Περιοδικού

- *Η λέξη Ίσβορος εμφανίστηκε πριν την εμφάνιση των Σλαύων. Βλέπε περ. Αμάραντος τ. 4ο.
 **Η αλλαγή ονόματος έγινε το 1927.
 ***Η λέξη Γκόλιο είναι παραφθορά του ύαλος-γυαλί, αποψιλωμένο-γυμνό.

Φεγγαρόλουστες Αυγουστιάτικες Νύκτες στον Αμάραντο

Περασμένα μεσάνυκτα, είναι μια ώρα που τούτη την Αυγουστιάτικη νύκτα στον Αμαραντιώτικο κόσμο βασιλεύει η απόλυτη ειρήνη, όλα κοινωνούν μυστικά μεταξύ τους, ο αστροφόρος ουρανός, ο φυσικός και ζωικός κόσμος, τα βουνά, το νερό, τα ζώα, τα πτηνά, ο άνθρωπος και βρίσκουν τον κοινό δρόμο της αρμονίας. Αυτή η νύκτα είναι η τελευταία στο χωριό, ούτε εγώ ούτε η γυναίκα μου έχουμε διάθεση για ύπνο, ζητάμε μια πνευματική χαλάρωση, και απολαμβάνουμε το νυκτερινό υπερθέαμα από το ετοιμόρροπο μπαλκόνι του σπιτιού μας. Η νύκτα είναι γοητευτική, ήρεμη, μυστηριακή, ήσυχη, σου δημιουργεί έναν γλυκό φόβο και μια ψυχική πληρότητα να σε κατέχει. Το μακρινό παραπονιάρικο κελάιδημα του Γκιώνη, η ρυθμική συναυλία από τα τριζόνια, το σποραδικό γαύγισμα της Ίρμας – σκύλος του Γιώτη – σου διακόπτει την ανάσα μέσα στο φυσικό κλίμα του νυκτερινού στοχασμού. Έχουμε μπροστά μας θέα αμφιθεατρική και ανεμπόδιστη προς όλο τον ανατολικό-νότιο και δυτικό ορίζοντα, και στο βάθος μακρυνά η αγέρωχη οροσειρά του Σμόλιγκα με τα χωριά του στους πρόποδες να τρεμοσβήνουν τα φώτα. Ο περίφημος κώνος του 2570 μ. αρχίζει να φωτίζεται με άπλετο φεγγαρίσιο φως και αργά-αργά το φεγγάρι προβάλλει ολόγιομο, λαμπερό, γελαστό και πλημμυρίζει με το ασημένιο φως του όλη την πλάση, λικνίζεται θεσπέσια στου δάσους τις κορυφές, στους λόφους, στις χαραδρώσεις, στέλνει την χλωμή αντιφεγγιά του στην “Μπάμπα” την ατίθαση, τραχειά και αναλλοίωτη στο χρόνο, καθρεπτίζεται, αποζητώ την συντροφιά της και μου στέλνει την νυκτερινή δροσιά της σαν απαλό χάνδι. Τα όμορφα Αυγουστιάτικα νυκτερινά στον Αμάραντο έσβησαν πλέον, το χωριό ερήμωσε, πού είναι εκείνες οι εποχές; με τις γλυκές και δροσερές χαρές, ν’ αντιβουίζουν οι μαχαλάδες τα φεγγαρόλουστα βράδια, οι βρύσες, τα χωράφια, τα κηπάρια, τα’ αλώνια, πού πήγε αυτή η ζωή; με τα ποτίσματα, τα’ αλωνίσματα, το θέρισμα, με το φεγγάρι πιστό σύντροφο, παραστάτη, οδηγό, φίλο; Όπως ανεβαίνει σιγά-σιγά με το φως του να δυναμώνει το νοιώθω να μου χαμογελά σαν φίλος από τα παλιά, τότε που με συντρόφευε τα βράδια στο βουνό για κόψιμο των χόρτων, στα ποτίσματα των καλαμποκιών και των λαχανόκηπων στο μύλο, μου θυμίζει απόψε τις αλησμόνητες χαρές που γεύτηκα στην αγκαλιά του, στ’ αξέχαστα χρόνια της νεότητός μου.

“Μείνε να στέλνεις λάμπεις συ, στις νύκτας οδοιπόρους
μείνε στους προβατάρηδες και στους φτωχούς και σ’ όλους
όσοι βλέπουνε, τ’ ολόγιομο φεγγάρι
σε θέλουν μείνε σύντροφος, σε βλέπουν με καμάρι”.

Ο ακόρεστος άνθρωπος, το πρώτο φυσικό αγρίμι που κατασπαράσσει τη γήινη φυσική ομορφιά, έβαλε στο στόχαστρό του να σε καταστήσει κάτεργο, να σου φυτέψει πόνο, συμφορά, να σβήσουν την μαγεία σου, την λάμψη σου που πλούσια την σκορπάς και την δωρίζεις σ’ όλη την πλάση, και δαπανά ο άνθρωπος χρήμα αρκετό, κόπους και χρόνο σε πείσμα της τεχνολογίας και της ανακάλυψης.

“Διώχτους φεγγάρι τους κακούς και πες τους πως το ξέρεις
σπείραν τη γη με κόκκαλα, τα αίματα δεν θέλεις
να σου λερώσουν το κορμί, πως φυλακή δεν είσαι
να φύγουν πες τους μακριά, αγνό φεγγάρι μείνε”.

Απόμακρος και υπερκόσμιος, συρτός, αδιάκοπος και παναρμόνιος φθάνει στ' αυτιά μας ο αχός του ποταμού "Ζιάσακα", η φύση όλη σαν μελωδία κρυφασέρνει απόψε τους σπασμούς του λόγγου μαγεύοντας τις καρδιές μας. Το όμορφο αυγουστιάτικο νυκτερινό που τώρα ζω με τη γυναίκα μου 28-8-99 με τη λαμπερή αχνοφεγγιά του φωτοβόλου φεγγαριού, στους δρόμους, στα καλντερίμια, στα σοκάκια, στις λιθοστρωσιές, στα πεζούλια, στ' αλώνια, στις αυλές, με τους διαλογισμούς, την πλαναισθησία τερπνών ονειροπολήσεων, το σταματά με σιγανή φωνή η γυναίκα μου που ο "Μορφέας" την είχε αγκαλιάσει, πάμε να κοιμηθούμε, είναι περασμένη η ώρα, αύριο έχουμε δρόμο για την Πάτρα.

Χαράλ. Σκορδάς

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ

Το Πανηγύρι

Μεγάλη ήταν και φέτος η προσέλευση των χωριανών στον Αμάραντο. Ίσως η μεγαλύτερη των τελευταίων χρόνων. Αυτό φάνηκε κυρίως στο πανηγύρι, το οποίο όπως συνηθίζεται διοργανώθηκε από τον Πολιτιστικό Σύλλογο στις 14 και 15 Αυγούστου παραμονή και ημέρα της Παναγίας. Τον κόσμο εξυπηρέτησε η οικογένεια του κ. Χρήστου Στ. Τσάτση, αφού ενοικίασε το καφενείο της εκκλησίας. Στην έναρξη του πανηγυριού μίλησε ο πρόεδρος του Πολιτιστικού Συλλόγου κ. Γεώργιος Κατής, ο οποίος τόνισε την ανάγκη ενότητας και συμμετοχής στα κοινά. Ιδιαίτερη αναφορά έκανε στους ξενιτεμένους αλλά και στους ανθρώπους μας που έφυγαν για πάντα. Στο ίδιο πνεύμα και τις ίδιες αναφορές έκανε και η κ. Χαρίκλεια Γεράση, πρόεδρος του Τοπικού Συμβουλίου του χωριού μας.

Και του χρόνου, να ανταμώνουμε πάντα με το καλό!

Η Συνέλευση

Στις 16 Αυγούστου στις 7 το απόγευμα στις ακακίες έγινε η συνέλευση των χωριανών και μελών του Πολιτιστικού Συλλόγου. Σκοπός η συζήτηση των προβλημάτων, η δυνατότητα επίλυσής τους και κυρίως η ανάδειξη νέου Διοικητικού Συμβουλίου, αφού είχε λήξει η διετής θητεία του. Της Συνελεύσεως προήδρευσε ο κ. **Αθανάσιος Παπαμιχαήλ, με γραμματέα την κ. Σταυρούλ Γρ. Ζακοπούλου.**

Η συζήτηση επικεντρώθηκε σε δύο κυρίως θέματα. 1ον. Στα Λουτρά και τον Ξενώνα, και 2ον στις ιδιοκτησίες των χωριανών που αμφισβητεί ο κ. Σπύρος Χρ. Ζιάκος, με εξώδικα και μηνύσεις στις δημόσιες υπηρεσίες με την σύζυγό του Αθηνά. Στο πρώτο θέμα τα ερωτήματα που κυρίως υπεβλήθησαν από τον κ. Γ. Παναγιωτίδη στον πρόεδρο της "εταιρείας" δεν απαντήθηκαν, με τη δικαιολογία ότι δεν ήταν εξουσιοδοτημένος...!!! (βλέπε και σελίδες 8-9 επιστολές περί λουτρών κλπ). Στο δεύτερο θέμα, για μια ακόμη φορά φάνηκε η υποκρισία του κ. Σπύρου Χ. Ζιάκου ότι πλέον δεν έχει κανένα δεσμό και συναίσθημα με το χωριό, την κοινή του καταγωγή, τα ήθη, έθιμα, την ιστορία, τη συγγένεια, με το δίκαιο που επικρατεί ακόμη σήμερα, αφού όλα αυτά τα ποδοπάτησε και στράφηκε με διάφορες καταγγελίες και μηνυτήριες αναφορές εναντίον του χωριού και των κατοί-

κων χάριν του οικονομικού συμφέροντος του δικού του και της οικογένειας Ντάκουλα. Προσπάθησε να δικαιολογηθεί ότι ο Σύλλογος δεν θέλει συνεννόηση μαζί του χωρίς να μας εξηγεί όμως γιατί κάνει προσφυγές σε διάφορες υπηρεσίες. Γιατί δεν έστειλε έγγραφη απάντηση όπως του ζητήθηκε από τον Σύλλογο. Το μόνο που παρουσίασε ήταν το συμβόλαιο του Πολ. Συλλόγου με άλλον κτηνοτρόφο υπογεγραμμένο από τον Νοέμβριο και δικαιολογήθηκε ότι τον κοροϊδεύουμε. Του εξήγησαν ότι δεν είναι δεσμευτικό αυτό από τη μεριά του Πολιτιστικού, αλλά όπως και νάχει δεν είναι φερέγγυος και ότι ο Σύλλογος θα έπρεπε να εξασφαλίσει το μίσθωμα. Πώς να συνεννο-

ηθείς με έναν άνθρωπο που όλο ψεύδεται ενώπιον του χωριού και το μόνο που κάνει είναι οι μηνύσεις, οι καταγγελίες και οι αμφισβητήσεις των ιδιοκτησιών. Αυτή η συζήτηση έληξε όταν του είπαν να δεσμευθεί και να απαντήσει μέχρι τον Δεκέμβριο. Απήντησε πάλι αρνητικά και ότι πλέον τον λόγο τον έχουν οι υπηρεσίες. Η ανταπάντηση ήταν ότι δεν δεχόμαστε τους εκβιασμούς και τις απειλές, ότι οι μηνύσεις και οι καταγγελίες είναι τιμή για το Δ.Σ. του Συλλόγου, γιατί έτσι υπερασπίζεται τα από αιώνων δίκαια του χωριού και ότι και πάλι θα δικαιωθεί για τα δίκαια που ούτε οι Τούρκοι δεν αμφισβήτησαν. Να επισημάνω και την παρέμβαση του **κ. Ιωάννη Τζάφου** λέγοντας ότι για αυτό το βουνό θυσιάστηκαν οι δύο ήρωες που είναι στα κυπαρίσσια και ο πάππο Λάμπης. Όλους μας συγκίνησε, εκτός βεβαίως του κ. Σπ. Ζιάκου που συνέχισε με μηνύσεις και καταγγελίες αμέσως τις επόμενες ημέρες. Στη συνέχεια έγινε η εκλογή του νέου Δ.Σ.. Αποτελείται από τους: **Γεώργιο Κατή, πρόεδρο, Αχιλλέα Ζακόπουλο** α΄ αντιπρόεδρο, **Ιωάννη Τζάφο** β΄ αντιπρόεδρο, **Κων/νο Ζάμπο, ταμία, Παναγιώτη Ζακόπουλο, γραμματέα, Σταυρούλα Ζακοπούλου, συντονισμού, Γεώργιο Παπαμιχαήλ και Χρήστο Χ. Παπαγιαννόπουλο.** Καλή επιτυχία στο δύσκολο έργο τους. (Σημειωτέον ότι έγινε πρόταση στον κ. Σπύρο Ζιάκο να συμμετάσχει στο συμβούλιο, την οποία αρνήθηκε για δεύτερη φορά).

Παιδική Εκδήλωση

Εκδήλωση παιδικής γιορτής, με χορό, παιχνίδια, ζωγραφική και αμφιέσεις, πραγματοποίησε ο Πολιτιστικός Σύλλογος μετά από πρόταση της κ. Νίκης Μάκκα, μέλους του Δ.Σ. Η γιορτή έγινε στις 12 Αυγούστου 5 μ.μ. στην πλατεία του χωριού. Την οργάνωση την ανέλαβε ειδική ομάδα από τα Γιάννενα. Παιδιά και γονείς τη δέχτηκαν με ιδιαίτερη χαρά και η συμμετοχή τους ήταν ενθουσιώδης. Οι φωτογραφίες που ακολουθούν μας δείχνουν μερικές από τις ευχάριστες στιγμές τους!

*Αναμνηστική φωτογραφία μετά το τέλος της γιορτής.
Μπροστά από τα παιδιά το έργο που μόνα τους ζωγράφισαν.*

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ

■ Η αλλαγή λαμπτήρων στους δρόμους του χωριού είναι ένα σχεδόν μόνιμο πρόβλημα. Είναι υπόθεση του Δήμου, αλλά δυστυχώς δεν δείχνει ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Και έτσι πολλές φορές, πολλές γειτονιές μένουν στα σκοτάδια. Ευτυχώς βρίσκεται κάποιος που γνωρίζει και έχει τη δυνατότητα να τις αλλάξει, είτε με τη δοκό, είτε με τη μεγάλη σκάλα της εκκλησίας.

Επιμνημόσυνη δέηση υπέρ των πεσόντων, λόγω της εθνικής γιορτής της 28ης Οκτωβρίου. Στην ομιλία της η κ. Χαρίκλεια Γεράση, πρόεδρος του Τ.Σ. ανέφερε μεταξύ άλλων ότι "η θυσία των πεσόντων είναι φωτεινό παράδειγμα για τις νέες γενιές". (Η φωτ. είναι προσφορά του κ. Γ. Παναγιωτίδη, τον ευχαριστώ θερμά).

■ Αναψαν και φέτος τα Καζάνια (αποστακτήρια τσίπουρου) όχι όμως με μεγάλη συμμετοχή. Το χαλάζι του Ιουνίου έκανε σχεδόν ολοκληρωτική καταστροφή και έτσι δεν υπήρχαν σταφύλια. Το καζάνι του κ. Σπύρου Ζακόπουλου δεν λειτούργησε καθόλου αφού δεν υπήρχαν ενδιαφερόμενοι. Ελπίζουμε και ευχόμαστε του χρόνου να είναι καθολική η συμμετοχή, υγεία νάχουμε... Σε όσους κατόρθωσαν και έβγαλαν (τσίπουρο) καλοξοδεμένο να είναι σε χαρές...!

■ Στις φωτογραφίες στον "Τσεραπάτη" στο "Τσωχάτικο" καζάνι διακρίνονται οι κυρίες, Ελένη Στέρτσιου, Δήμητρα Δάψη, Πολυξένη Δάψη και Αφροδίτη Παναγιωτίδου. Και του χρόνου!!!

■ Στη φωτογραφία ο Γιώργος Παναγιωτίδης επάνω στη σκάλα που συγκρατούν οι κύριοι Κων/νος Ζάμπος και Αχιλλέας Ζακόπουλος.

ΓΙΑ ΤΑ ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΛΙΒΑΔΙΑ

Κατάθεση έδωσαν τα μέλη του Δ.Σ. Γ. Κατής, Κ. Ζάμπος και Παν. Ζακόπουλος στο ειρηνοδικείο της Κόνιτσας μετά το εξώδικο της κ. Αθηνάς Ντάκουλα-Ζιάκου, με εντολή εισαγγελέα. Το κύριο νόημα του περιεχομένου των καταθέσεων είναι ότι οι εκτάσεις ήταν ιδιόκτητες ανέκαθεν και οι κάτοικοι εξουσιοδότησαν τον Πολ. Σύλλογο να τις διαχειρίζεται. Από αυτόν επί σειρά ετών τα ενοικίαζε και η καταγγέλουσα.

■ Διπλή μήνυση ζητώντας 6.500 ευρώ έκανε η κ. Αθηνά Ντάκουλα-Ζιάκου στον κτηνοτρόφο των ιδιωτικών εκτάσεων ότι έβοσκε τα ζώα του στο Κάμενικ και τον Αυχένα, χώρο που της διέθεσε ο Δήμος. Είχε για μάρτυρες το σύζυγό της κ. Σπ. Ζιάκο, τον αδελφό της κ. Δημ. Ντάκουλα, τον Δασάρχη Κονίτσης, τον Αντιδήμαρχο κ. Παν. Γαργάλα, τον κ. Λίντα από την Πυρσόγιαννη, Αγροφύλακα, και την πρόεδρο του χωριού μας κ. Χαρ. Γεράση. Κανείς δεν μπόρεσε να στοιχειοθετήσει την κατηγορία, ούτε και βρήκε συμπάρασταση από τους μάρτυρες που η ίδια κάλεσε. Ακόμη και οι ημερομηνίες ήταν λάθος. Ο κτηνοτρόφος δεν είχε ακόμη εγκατασταθεί, ούτε είχε φέρει τα πρόβατα και η κ. Ντάκουλα τον μήνυσε. Ακόμη όταν ανέβηκε ο αγρονόμος από τα Γιάννενα για αυτοψία ο κ. Ντάκουλας και ο κ. Σπ. Ζιάκος του έδειχναν τις πέτρες (χαλικάριές) για πρόβατα. Γελοιοποιήθηκαν κυριολεκτικά. Έτσι πανηγυρικά αθώωθηκε ο κ. Μπομπόρης των ιδιωτικών, στις 19 Οκτωβρίου όταν εκδικάστηκε η υπόθεση. Μάρτυρες υπερασπίσεως (των ιδιωτικών) ήταν ο κ. Κων/νος Ζάμπος από τον Πολιτιστικό και ο κ. Γεώρ. Παναγιωτίδης από το Τοπικό Συμβούλιο. Είχαν συνοδεύσει τον Αγρονόμο στο βουνό. Η κυρία Γεράση παρότι την εκάλεσε ο Αγρονόμος δήλωσε αδυναμία. **Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας στο Ειρηνοδικείο, θέλω να εξάρω το πάθος, το σθένος και την στεντόρεια φωνή του σεβαστού και αγαπητού Κων/νου Ζάμπου, με την οποία υπερασπίστηκε το δίκιο και τον τόπο μας αλλά και το ήθος, την ευπρέπεια και την πραγματική λεβεντιά του αγαπητού Γιώργου Παναγιωτίδη. Δεν μπορώ να αποκρύψω και να μην καταγράψω τη στιγμή που αναφερόμενος στους παπούδες και τις γιαγιάδες, η φωνή του τρεμούλιασε κι ένα δάκρυ κύλησε, υγραίνοντας και τα δικά μας μάτια. Κάτι το οποίο όλοι το νιώθουμε όταν μας πνίγει το δίκιο και η ιερή αγανάκτηση. Κι όταν βάλλεσαι από "αδελφό" συγχωριανό είναι βαρύτερος ο πόνος. Ο κ. Σπύρος Χ. Ζιάκος βέβαια ψυχρός και αδιάφορος, τον είχε κυριεύσει το πάθος για το συμφέρον το δικό του και της οικογένειας Ντάκουλα. Δυστυχώς, όπου γεννιούνται Λεωνίδες, γεννιούνται και Εφιάλτες.**

Αγαπητοί χωριανοί. Η μέχρι τώρα συμπεριφορά του κ. Σπύρου Χρήστου Ζιάκου και της συζύγου του κ. Αθηνάς Ντάκουλα με μηνύσεις και καταγγελίες, κατηγορίες και αμφισβητήσεις των ιερών μας δικαίων, των ιδιοκτησιών μας, τα οποία από αιώνες μας ανήκουν από πάππο προς πάππο, δείχνουν ότι πλέον ενεργούν αδίστακτα, χωρίς φραγμούς και ενδοιασμούς. Χωρίς το στοιχειώδη σεβασμό στις παραδόσεις, στο εθιμικό δίκαιο, στις ανθρώπινες καθημερινές σχέσεις των συγχωριανών. Είμαστε υποχρεωμένοι να αντισταθούμε. Να υπερασπίσουμε τις περιουσίες μας, την αξιοπρέπεια μας, που από αιώνες διαφυλάχτηκαν με ιδρώτα και αίμα και κληρονομήσαμε εμείς σήμερα. Είμαστε υποχρεωμένοι να τα διαφυλάξουμε και να τα παραδώσουμε στις επόμενες γενιές. Βοηθείστε τον "Πολιτιστικό Σύλλογο" που χειρίζεται την υπόθεση να αντεπεξέλθει στη δύσκολη αυτή προσπάθεια. Είναι καθήκον όλων μας. Ποιος δεν θέλει την περιουσία του και την αξιοπρέπεια του;

ΥΠΟΘΕΣΗ “ΜΥΛΟΥ”

Παραλαβή Μελέτης

Ο “Πολιτιστικός Σύλλογος” παρέλαβε στα Γιάννενα τη Μελέτη για το Μύλο, από τον κ. Σπύρο Κιτσάτη, υποψήφιο Δήμαρχο και τον κ. Χρήστο Τζούμα, μηχανικό, Νομαρχιακό Σύμβουλο. **Η Μελέτη είναι ευγενική προσφορά στο χωριό μας.** Ο κ. Σπύρος Κιτσάτης μας αποδεικνύει το συνεχές και πραγματικό του ενδιαφέρον όχι μόνο με επισκέψεις και υποσχέσεις αλλά και με έργα. Είναι η δεύτερη Μελέτη που φτιάχνει για το χωριό. Η προηγούμενη ήταν για τον **Άγιο Γεώργιο και το Νεκροταφείο**, η οποία παρόλο που εγκρίθηκε περιμένουμε ακόμη την εκταμίευση από τον υπουργό (70.000 ευρώ). Σε μια εποχή που κυριαρχεί το υλικό συμφέρον και η άμεση ανταλλαγή, η προσφορά των ανωτέρω κυρίων έχει ιδιαίτερη βαρύτητα και σημασία. **Ο Αμαραντιώτης όμως έχει αποδείξει ότι ξέρει να εκτιμάει και να τιμά αυτούς που το αξίζουν.**

Αγαπητέ Σπύρο και Χρήστο σας ευχαριστούμε θερμά!

Σημείωση: Ο Πολιτιστικός Σύλλογος, σε συνεννόηση και πάλι με τον κ. Κιτσάτη κατέθεσε επιστολή-αίτηση στον κ. Νομάρχη για να εγκρίνει την ένταξη της Μελέτης σ’ ένα από τα τρέχοντα έργα. Η αίτηση-επιστολή είναι η ακόλουθη.

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΑΜΑΡΑΝΤΟΥ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

27-10-2005

Προς τον κ. Νομάρχη Ιωαννίνων, Ιωάννινα
Κοιν. Τα μέλη του Νομαρχιακού Συμβουλίου Ιωάννινα

ΘΕΜΑ: Ανάπλαση Μύλου, Νεροτριβής, Μπατανιών & Περιβάλλοντος Χώρου Αμαράντου Κόνιτσας.

Κύριε Νομάρχα,

Σε συνέχεια των ενημερωτικών μας επαφών είμαστε στην ευχάριστη θέση να σας γνωρίσουμε ότι ο Σύλλογός μας, με την ευγενή προσφορά επιστημόνων συμπολιτών μας, ολοκλήρωσε την μελέτη για την Ανάπλαση του Μύλου, Νεροτριβής, Μπατανιών & Περιβάλλοντος Χώρου του χωριού μας, με σκοπό ώστε, με την αποκατάσταση και του κατεστραμμένου από τον χρόνο κτιρίου, να χρησιμοποιηθούν σαν σημείο-πόλος έλξης και αναψυχής τόσο των κατοίκων της περιοχής μας όσο και των πολλών επισκεπτών του Αμαράντου και των Ιαματικών Λουτρών μας.

Επειδή στο πρόσωπό σας βρήκαμε την θετική συμπαράσταση για την υλοποίηση του εν λόγω έργου, την σκοπιμότητα του οποίου δεν αμφισβητεί κανένας, σας παρακαλούμε να εγκρίνετε την ένταξή του σε ένα από τα τρέχοντα Προγράμματα που διαχειρίζεται η Νομαρχία Ιωαννίνων και να δώσετε την σχετική εντολή για την επικαιροποίηση του προϋπολογισμού του έργου μαζί με την άμεση έναρξη των εργασιών, βάσει της μελέτης την οποία έχουμε στην διάθεσή σας.

Περιμένουμε την θετική σας ανταπόκριση, και Διατελούμε με Ιδιαίτερη Εκτίμηση

Ο Πρόεδρος και τα Μέλη του Πολιτιστικού Συλλόγου Αμαράντου

Το μάζεμα του Σαλεπιού

Βρέθηκα ένα χειμωνιάτικο βραδινό στα Τρίκαλα, κρύο δυνατό και τσουχτερό, οι δρόμοι έρημοι και οι λιγοστοί διαβάτες κυνηγημένοι από το ξεροβόρι τρέχουν να κρυφτούν. Κάποια στιγμή ακούω μια παρατεταμένη διαπεραστική φωνή “σαλέπι-σαλέπι”. Σταμάτησα και ζήτησα ένα διπλό ρόφημα. Είχα πολλά χρόνια να δω την εικόνα αυτή γιατί διαμένω στην Πάτρα 35 χρόνια και το σαλέπι άγνωστο σχεδόν, μου δημιούργησε ανάμικτες παιδικές αναμνήσεις που αναφέρονται στα δύσκολα πέτρινα παιδικά χρόνια, όταν μικρά παιδιά εμείς από τα χαράματα ανηφορίζαμε στο μεσουράνημα του θέρους με τα σύνεργα στην πλάτη να μαζέψουμε σαλέπι στον λόγγο του χωριού μας.

Το σαλέπι είναι βολβός (κόνδυλος) μικρομεγέθης ή και πολύκλαδος ιδίως ο βαρκίσσιος, απλώνεται σε πολύ αδύναμο ήλιο για να ξηραθεί αφού προηγουμένως πλυθεί καλά και αποξηραμένος πουλιέται πλέον στους εμπόρους σε υπολογίσιμη τιμή, αλέθεται και είναι εξαίσιο αφέψημα, παρασκευάζονται ποτά διάφορα, είναι εύγευστο, θερμαντικό, τονωτικό, θρεπτικό,

Ο βολβός του φυτού

Σαλέπι ανθισμένο

εύπεπτο, χρησιμοποιείται σε ευρεία κατανάλωση στην φαρμακευτική, αλλά κυρίως γνωστό από τους περίφημους “Σαλεπάδες” που διαλαλούν τηνπραμάτεια τους στους χειμωνιάτικους νυκτερινούς παγωμένους δρόμους των πόλεων. Στο χωριό μας βρίσκεται στις γυμνόχαρες βουνοπλαγιές και στις βαρκίσεις περιοχές σε είδη καλά καθορισμένα και ποικιλίες και παραλλαγές ή μονόφυλλο και δίφυλλο με άνθη-πέρδικες πολύχρωμες και μελανόστικτες και διάφορες άλλες. Οι εξερευνήσεις των λογγοκόπων χωριανών στο δάσος, στις πλαγιές, στα βαρκίσια λιβάδια, ήταν ατέλειωτες, υπομονητικές, κουραστικές αλλά και πολύ επικίνδυνες από τα φίδια, σ’ όλες τις σαλεπόφιλες μεριές. Οι θελκτικές αυτές εικόνες από τις ατέλειωτες αναζητήσεις του περιπόθητου βολβού στο δάσος, ιδίως σε εμάς τα παιδιά, πλαισιωνόταν και από το απαράμιλλο και ευχάριστο θέαμα πολύχρωμων τσιόνων, τις κρυφοκινήσεις του μικρού κοκκινοκούση που περίχαρα και ελεύθερα τρελοπετούσε κοντά στους μικρούς δασοκόπους, τις ευχάριστες και επιδέξιες κινήσεις

Σύγχρονος σαλεπιτζής στην Πλ. Συντάγματος

των ταχύτατων βερβερίδων που κουκουνάρια ροκάνιζαν στα έλατα.

Η εξαιρετική οπτική εντύπωση που μας προκαλούσαν τα πανέμορφα λουλούδια που ακόμα ψευτοζούσαν στου θέρους το ξεψύχισμα συμπληρώνουν την γοητευτική φαιδρή εικόνα στο υπέροχο βουνό, στα καταπράσινα λιβάδια, στις πλαγιές του δάσους που ολημερίς κυνηγούσαμε το περιπόθητο σαλέπι. Γλυκιά ανάμνηση αποτελεί

για μένα η άψογη συνεργασία και η συντροφικότητα που είχα με τον παιδικό μου φίλο Απόστολο Τζάφο, σημερινό καθηγητή, στην συλλογή του σαλεπιού, όταν πλέον αποφοιτήσαμε από το Δημοτικό Σχολείο και τα έξοδα για το Γυμνάσιο πάρα πολλά. Κάθε πρωί ανηφορίζαμε από την Παναγία-Άγιο Νικόλαο, πραγματικοί λογγοπλόκοι, στις πανέμορφες τοποθεσίες του βουνού μέσα στην καρδιά του καλοκαιριού με τον τορβά στην πλάτη και το ανάλαφρο σκαλιστήρι πανέτοιμο στα χέρια συναντούσαμε τα πρώτα δίφυλλα φυτά με τις πανέμορφες περδικούλες που περιείχαν τον πολυεπιθύμητο βολβό.

Οι αναζητήσεις του φυτού δύσκολες και επίπονες, το σκάψιμο μέσα σε χορτάρια για να βγάλουμε τη ρίζα κοπιαστικό, τριγυρίζαμε και τελειωμό δεν είχαμε, σαν μεσημέριαζε καθόμασταν δίπλα σε κάποια δροσερή πηγή κυρίως της Ζάννας ή του Ντρέπεζιου για να φάμε το ψωμί και ευχάριστα να αναπαυθούμε. Μετά συνεχίζαμε για λίγο ακόμη ως ότου ο ήλιος μπαϊλίσει (γύρει προς τη Δύση), και κατακουρασμένοι μα υπέρμετρα ενθουσιασμένοι από την απόδοση της συλλογής κατηφορίζαμε τα μονοπάτια δρασκελίζοντας για το σπιτικό.

Δέκα περίπου μέρες ανεβαίναμε στο βουνό, η συγκομιδή θα έλεγα πλούσια για τα δικά μας δεδομένα, οι αρμάθες που κρέμονταν στο μπαλκόνι με αποζημίωσαν με το παραπάνω, τα χρήματα που πήρα από την πώληση στο παζάρι της Κόνιτσας ικανοποιητικά, κάλυψα ανάγκες ατομικές, του Γυμνασίου και του σπιτιού. Το καπέλο του Γυμνασίου το αγόρασα από την πώληση του σαλεπιού, το είχα καύχημα, κάτι έκανα.

Κάθε γουλιά του με θέρμανε, με δυνάμωνε ν' αντισταθώ στο παγωμένο κλίμα, αλλά στο κύμα των αναμνήσεων, δεν είχε τη δύναμη ούτε την ιδιότητα ν' αντισταθεί, άθελά μου ένα δάκρυ κύλησε από τα μάτια μου, ίσως γιατί αυτές οι αλησμόνητες εποχές έφυγαν, ίσως το πικρό συναίσθημα της ματαιότητας.

Χαράλαμπος Σκορδάς

(περί Σαλεπιού βλέπε και τεύχος 15 σελ. 21. Φωτ. αρχείο περιοδικού)

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Η "Χαρά" του Τόλη και της Έφης γέμισε με... χαρά όλο το χωριό. Επιτέλους ένας γάμος! (Ο τελευταίος που είχε γίνει ήταν του Αντώνη Ζιάκου και της Ελένης). Ένα σπουδαίο γεγονός που χάρισε ζωντάνια και ελπίδα για το μέλλον του χωριού. Οι νέοι δεν το εγκαταλείπουν, το σκέφτονται και όπως και όποτε μπορούν επιστρέφουν. Όλη την εβδομάδα ήταν το θέμα στις συζητήσεις. Ευχάριστα και καλοπροαίρετα. Την Πέμπτη έγινε το στρώσιμο του κρεβατιού και ακολούθησε παραδοσιακό γλέντι στον "πλάτανο" με τη συμμετοχή όλων των κατοίκων και το συγκρότημα του Πανουσάκου. Το Σάββατο στις 20 Αυγούστου πριν τις 17.00 ξεκίνησαν για το γάμο με το Μπαριάκι και το ψίκι να προηγείται. Αφού έγινε στον Άγιο Γεώργιο το Μυστήριο, ακολούθησε γλέντι στην κλειδωνιά στο κέντρο "Βοϊδομάτης". Το παράδειγμα του Απόστολου Ζ. Τσώχου και της Έφης Μαλανδράκη, αποτελεί πραγματικά ένα πολύ δύσκολο εγχείρημα λόγω των αμέτρητων αντικειμενικών δυσκολιών του. Εν τούτοις είχε απόλυτη επιτυχία, συνδιάζοντας την παράδοση και τις σύγχρονες απαιτήσεις. Ελπίζω να ακολουθήσουν κι άλλοι το παράδειγμά τους.

Τους εύχομαι να ζήσουν να προκόψουν και καλούς απογόνους!

Η έξοδος από το σπίτι για την εκκλησία. Προηγείται το "Μπαριάκι". Το κρατάει ο Παναγιώτης Στ. Κούκης. (Η φωτ. είναι προσφορά του κ. Γ. Παναγιωτίδη)

Ο Απόστολος και η Έφη την ώρα του Μυστηρίου. (φωτ. Γ. Παναγιωτίδης)

Το Σάββατο 20 Αυγούστου και ώρα 6.30 μ.μ. στον Ι. Ν. Κοιμήσεως Θεοτόκου στα Καβάσιλα ετελέσθηκε το Μυστήριο του Γάμου του Ανδρέα Δασκάλου και της Μαρίας Χ. Τσάτση. Παρευρέθηκε πλήθος κόσμου μεταξύ των οποίων και πολλοί χωριανοί μας. **Τους εύχομαι να ζήσουν ευτυχισμένοι, να προκόψουν και καλούς απογόνους!**

Ο Γιώργος Σταύρογλου και η Πέρσα Ν. Πανταζή ετέλεσαν το Μυστήριο του Γάμου το Σάββατο στις 24 Σεπτεμβρίου στις 19.00 μ.μ στον Ι.Ν. Αγ. Κων/νου και Ελένης στη Μεταμόρφωση. Παρευρέθηκαν πολλοί Αμαραντιώτες. **Να ζήσουν ευτυχισμένοι με προκοπή και καλούς απογόνους!**

Ο Βαγγέλης Κυριακός και η Γιούλα Πολίτη ετέλεσαν το γάμο τους την Κυριακή 2 Οκτωβρίου 2005 στις 20.00 μ.μ. στον Ι.Ν. Αγίου Τρύφωνα Παλλήνης. **Να ζήσουν, να ευτυχίσουν και καλούς απογόνους.**

Πάνω:
Το Μπαριάκι προηγείται. Ακολουθεί ο γαμπρός.

Αριστερά:
Οικογενειακή αναμνηστική μετά το γάμο του Ανδρέα και της Μαρίας..

(φωτ. κ. Τσιγκούλη)

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑ ΜΑΣ
ΟΣΟΥΣ ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΘΗΚΑΝ ΣΤΟΝ ΜΕΓΑΛΟ ΧΑΜΟ
ΤΟΥ ΑΓΑΠΗΜΕΝΟΥ ΜΑΣ ΤΟΛΗ.

ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΤΟΝ κ. ΛΑΜΠΡΟ ΣΚΟΡΔΑ
ΓΙΑ ΤΑ ΤΟΣΟ ΑΓΑΠΗΜΕΝΑ, ΣΥΓΚΙΝΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΕΙΛΙΚΡΙΝΗ ΛΟΓΙΑ
ΠΟΥ ΑΦΙΕΡΩΣΕ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ.

Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ Α. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗ
Η ΜΑΝΑ ΤΟΥ & ΤΑ ΑΔΕΛΦΙΑ ΤΟΥ

Στην Αγαπητή μου συμμαθήτρια και συγχωριανή μας ANNA N. ΣΟΥΤΟΠΟΥΛΟΥ που μας έφυγε για το μεγάλο ταξίδι, έπειτα από πολύμηνη ασθένεια, ΕΥΧΟΜΑΙ ο Θεός να αναπαύσει την ψυχή της και να την κατατάξει "ΕΝ ΣΚΗΝΑΙΣ ΔΙΚΑΙΩΝ". Στην οικογένειάν της και τους οικείους της, ιδιαίτερα στον Αδελφόν της Γιώργο και αδελφές της Βενέτον, Πολυξένη και Λευκοθέα εκφράζω τα ειλικρινή μου Συλλυπητήρια.

Η Άννα, κόρη του αιμνήστου γιατρού μας Νικολάου Σουτοπούλου, ήταν στην παροικία της Κονίτσης, υπόδειγμα ήθους και ταπεινοφροσύνης, η καλοσύνη της, η σεμνότητά της και η άριστη συμπεριφορά της προς όλους ήταν το επιστέγασμα της **αρίστης οικογενειακής ανατροφής.**

Την εποχή εκείνη στο Γυμνάσιο Κονίτσης ήταν η μόνη κοπέλα που φοιτούσε από το χωριό μας, αλλά και στις δύο τελευταίες τάξεις του Γυμνασίου μας, είχαμε την μόνη συμμαθήτρια κοπέλα ανάμεσα σε 18 αγόρια, και την είχαμε σε μεγάλη ΥΠΟΛΗΨΗ.

ΑΙΩΝΙΑ ΣΟΥ Η ΜΝΗΜΗ ΑΓΑΠΗΤΗ ΜΑΣ ANNA

Να είναι ελαφρό το χώμα της Γιαννιώτικης γης που σε σκεπάζει

Χαράλαμπος Σκορδάς
ΠΑΤΡΑΙ

■ Η Άννα Σουτοπούλου του Νικολάου και της Σοφίας γεννήθηκε στον Αμάραντο στις 20-10-1939. Παντρεύτηκε τον Γεώργιο Τράκα και απέκτησαν τρία παιδιά. Το Λάμπρο, το Νίκο και το Βασίλη. Έζησαν στην Αθήνα, στο Αγρίνιο και τελευταία στα Γιάννενα, όπου άφησε και την τελευταία της πνοή στις 29-8-2005. Ο Θεός να αναπαύσει την ψυχή της. **Θερμά συλλυπητήρια σε όλους τους συγγενείς.**

ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

Διακρίνονται: αρ. ο Γεώργιος Ζάμπος, δεξ. η κ. Καλλιάνθη Ζάμπου, καθιστή η Λαμπρινή Ζάμπου.
(Η φωτ. είναι προσφορά της κ. Πολυξένης Κασιόλα. Την ευχαριστώ θερμά)